

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **polityka społeczna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Ekonomiczny
w Poznaniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15 czerwca 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	35
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	36
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	40
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.);	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
 3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
 4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
 5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
 6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218); _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
 7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.; **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
 8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm. **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Tadeusz Kufel, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
3. Marcin Kowalski, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Maria Kożewnikow, ekspert PKA z grona studentów
5. Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku polityka społeczna prowadzonym w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu (dalej również: UEP, UE w Poznaniu) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. W związku ze stanem epidemii ogłoszonym w Polsce od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania, wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie zdalnej, bez obecności członków zespołu oceniającego w uczelni. Bieżąca ocena stanowi drugą tego kierunku studiów. Poprzednia ocena, mająca charakter oceny powtórnej po wydaniu oceny warunkowej, została przeprowadzona w roku akademickim 2012/2013 i zakończyła się wydaniem oceny wyróżniającej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny oraz jego aktualizacją przedłożonymi przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań zdalnych przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku. Należy przy tym zaznaczyć, iż w związku z zarządzeniem nr 47/2021 Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie zaprzestania prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunkach gospodarka turystyczna i polityka społeczna w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, a także faktem, że w roku akademickim 2020/2021 nie było naboru na ten poziom studiów, zaś w okresie, gdy przeprowadzana była ocena na kierunku studiował już tylko ostatni rocznik kończących cykl, który rozpoczął się w roku akademickim 2019/2020, ocena została przeprowadzona jedynie w odniesieniu do studiów na poziomie pierwszego stopnia.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	polityka społeczna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	– ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca), 135 pkt ECTS / 75% – nauki o zarządzaniu i jakości, 23 pkt ECTS / 13% – nauki socjologiczne, 22 pkt ECTS / 12%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	program studiów nie przewiduje obowiązkowych praktyk zawodowych	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– finanse i zarządzanie usługami społecznymi – komunikacja społeczna	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	92	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1800	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	115-128 (dla programu studiów w zależności od ujętej w nim specjalności)	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	---

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku polityka społeczna odpowiada misji Uczelni, w której zapisano, że „w poczuciu społecznej odpowiedzialności prowadzimy innowacyjne badania oraz kształcimy liderki i liderów przyszłości”. Kierunek wpisuje się w strategię Uczelni, która została sformułowana w dokumencie pt. Strategia UEP na lata 2021-2024, wprowadzona Uchwałą Senatu nr 70 z dnia 26 marca 2021 roku, gdzie w obszarze podniesienie jakości badań naukowych oraz jakości kształcenia znajdujemy: wzmocnienie uniwersyteckiego charakteru kształcenia przez podniesienie jego jakości oraz wdrożenie kluczowych celów kształcenia oraz wdrożenie rozwiązań wspierających indywidualny potencjał nauczycielek i nauczycieli akademickich, studentek i studentów [...] oraz wdrożenie edukacji hybrydowej we wszystkich formach kształcenia.

Kształcenie na kierunku *polityka społeczna* ma na celu przygotowanie absolwentów posiadających rozległą wiedzę o systemie ubezpieczeń społecznych, edukacji, opiece zdrowotnej, rynku pracy, polityce rodzinnej i mieszkaniowej, a także rozumiejących procesy ekonomiczne zachodzące w gospodarce krajowej oraz globalnej.

Polityka społeczna jest kierunkiem studiów, który pojawił się na liście dostępnych kierunków przed kilku laty, w połowie ubiegłego dziesięciolecia. Bazą teoretyczną i empiryczną dla kierunku była dyscyplina nauki o tej samej nazwie, dużym dorobku naukowobadawczym i bogatym zasobie wiedzy. W zakresie przedmiotowym znajdują się obszary problemowe, które łączą ją z wieloma innymi obszarami badawczymi czy subdyscyplinami m.in. z socjologią, psychologią, politologią, ekonomią, historią, statystyką, medycyną i demografią. Polityka społeczna korzysta z ich dorobku przy rozwiązywaniu problemów należących do jej zakresu przedmiotowego, wraz z wejściem w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nastąpiła zmiana umocowania względem nowej klasyfikacji dyscyplin naukowych. Kierunek studiów *polityka społeczna* jest kierunkiem interdyscyplinarnym o profilu ogólnoakademickim (Uchwała nr 42 Senatu UEP z 22.02.2019, zał.1.1), w ramach którego dyscyplinę wiodącą stanowi ekonomia i finanse (75%), a dyscyplinami wspomagającymi są nauki o zarządzaniu i jakości (13%) oraz nauki socjologiczne (12%). Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany na poziomie studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim. Na studiach I stopnia *polityka społeczna* oferuje dwie specjalności: *finanse i zarządzanie usługami społecznymi* oraz *komunikacja społeczna*. Specjalność *finanse i zarządzanie usługami społecznymi* przygotowuje absolwentów potrafiących zajmować się problematyką polityki społecznej z perspektywy ekonomii i finansów. Z kolei specjalność *komunikacja społeczna* przygotowuje specjalistów łączących wiedzę z polityki społecznej ze skutecznym komunikowaniem, a zwłaszcza informowaniem w różnych kanałach przekazu, porozumiewaniem się bezpośrednim i pośrednim (pismo, słowo, obraz), budowaniem relacji z otoczeniem.

Inicjatorem utworzenia kierunku w latach 90. XX w. był jeden z pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu, który stworzył zespół zajmujący się tą problematyką oraz wypromował grono specjalistów, z których dwóch posiada już tytuły profesora, trzech stopnie doktora habilitowanego, a trzech kolejnych doktorów finalizuje przygotowania lub ma wszczęte postępowanie habilitacyjne. Rozwój kadry oraz badania naukowe w UEP stanowią podstawę aktualizacji treści nauczania w ramach

kierunkowych efektów uczenia się, szczególnie w *ekonomii i finansach* choć dotyczy to także *nauk o zarządzaniu i jakości, nauk o polityce i administracji, pedagogiki, nauk socjologicznych, nauk o komunikacji społecznej i mediach* oraz *nauk prawnych*. Obok awansów naukowych kadry ważne znaczenie dla kształcenia na kierunku mają granty badawcze, poczynając od Horizon 2020, przez NCN (Sonata, Harmonia, Sonatina), NCBiR i NAWA, POWER, NAWA oraz RID.

Ekonomiczny profil kształcenia łączy w sobie wieloletnie zweryfikowane doświadczenie edukacyjne wydziału z wyzwaniem generowanymi przez zmieniającą się dynamicznie rzeczywistość stymulowaną przez transformację systemową, integrację europejską i globalizację. Uwzględniając ogólny kierunek obserwowanych zmian zadbane o jego dostosowanie do aktualnych problemów społecznych.

Program kierunku *polityka społeczna* stanowi odpowiedź na zidentyfikowane trendy w rozwoju społeczno-gospodarczym, w tym prywatyzacji usług społecznych oraz zmian demograficznych, a także samorządowej aktywizacji społecznej, rosnącej liczbie inicjatyw CSR, czy popularności organizacji pozarządowych. Szczegółowe treści kształcenia – obok dostosowania do kierunkowych efektów uczenia, uwzględniają także wyniki badań opinii studentów, analizy losów absolwentów czy diagnozy potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. We współpracy z przedstawicielami praktyki modelowane są kluczowe obszary kształcenia studentów obejmujące:

- wyjaśnianie studentom przyczyn problemów społecznych oraz metod zapobiegania, łagodzenia i rozwiązywania i kwestii społecznych,
- zapoznajanie studentów z metodami analizy zarządzania i finansowania świadczeń oraz usług w ramach zabezpieczenia społecznego,
- diagnozowanie i analizę procesów prowadzących do zmian i rozwoju świadczeń społecznych,
- wyrabianie umiejętności analizy, oceny, interpretowania, i prognozowania zjawisk społecznoekonomicznych oraz formułowania i prezentowania własnych opinii w tym zakresie,
- zdobywanie umiejętności, praktycznych np. zajęcia w profesjonalnym studio TV, wykonywanie zadań pracownika socjalnego, prognozowanie parametrów procesów społecznych w laboratorium komputerowym, ocenianie programów socjalnych, angażowanie praktyków w proces kształcenia studentów, w tym poprzez działalność kół naukowych. Koło naukowe Pryzmat w latach 2015 – 2020 zrealizowało szereg konferencji i spotkań naukowych, w ramach których goszczono m.in. prof. Alana Freitaga z UNC Charlotte, Joannę Przybylską – wolontariuszkę w sztabie Hillary Clinton w wyborach prezydenckich w 2016 r. w USA, czy też dziennikarza ekonomicznego - Macieja Samcika,
- wizyty studyjne (krajowe i zagraniczne instytucje polityki społecznej) warsztaty terenowe w środowiskach wykluczonych społecznie (Indie, Laos, Kambodża i Wietnam) oraz projektów o charakterze badawczym i społecznym, w tym liczne kampanie, m.in.: SMOGBusters oraz PS. Znamy się.

Tak ustrukturyzowane obszary problemowe pozwalają na wyposażenie absolwentów w kwalifikacje przydatne na rynku pracy. W procesie doskonalenia koncepcji kształcenia oraz programu studiów na kierunku zarządzanie czynny udział biorą interesariusze wewnętrzni (studenci oraz pracownicy) i zewnętrzni (przedstawiciele rynku pracy), osoby tworzące Radę Biznesu). Uwagi interesariuszy dotyczące dotychczasowych programów studiów oraz propozycje kierunków ich zmian są m.in. zbierane za pomocą badań ilościowych (np. cykliczne ankiety ewaluacji przez studentów zajęć

dydaktycznych), opinii pozyskiwanych w czasie spotkań i rozmów z przedstawicielami środowiska interesariuszy oraz poprzez analizę ocen projektów, prac dyplomowych i praktyk zawodowych.

Uczelnia przyjęła na studiach pierwszego stopnia szeroko rozbudowany zestaw efektów uczenia się we wszystkich wymaganych zakresach. W zakresie wiedzy ujęto 21 efektów uczenia się, 25 w zakresie umiejętności i 9 w zakresie kompetencji społecznych. Pozwala to na dobre opisanie kompetencji zawodowych absolwentów kierunku. Efekty te są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Wskazują na wyposażenie absolwentów w założone w koncepcji i celach kształcenia kwalifikacje przydatne na rynku pracy. Są zgodne z ogólnoakademickim profilem studiów, w odpowiednim zakresie uwzględniając nabycie przez absolwentów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych przygotowujących ich do działalności badawczej.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w przepisach oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują w szczególności, że absolwent kierunku zna i rozumie w stopniu zaawansowanym: koncepcje dotyczące opisu i wyjaśniania rzeczywistości ekonomicznej i społecznej w stopniu zaawansowanym, metody oddziaływania państwa na działalność osób, gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i instytucji, teorie wyjaśniające zachowania człowieka w organizacjach, zasady opracowywania projektów i programów społecznych, funkcjonowania ekonomii społecznej, organizowania usług społecznych, metody i techniki pozyskiwania, analizy i interpretacji danych oraz informacji społeczno-ekonomicznych, w tym metody ewaluacji polityki społecznej. Efekty w zakresie umiejętności zakładają, że absolwent potrafi w szczególności: prawidłowo interpretować zjawiska społeczne w zakresie polityki społecznej, analizować rzeczywistość przy pomocy zaawansowanych koncepcji dotyczących opisu i wyjaśniania rzeczywistości ekonomicznej i społecznej, dobierać kryteria i mierniki do analizy zjawisk społecznych wykorzystując zdobytą wiedzę z zakresu polityki społecznej, prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w teorii i praktyce. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych przewidują, że absolwent jest gotów w szczególności do: oceny swojej wiedzy i umiejętności, ustawicznego uczenia się i rozwoju osobistego, współuczestniczenia w tworzeniu i realizacji projektów społecznych, uwzględniania wagi i doniosłości problemów moralnych i etycznych w pracy własnej.

Efekty uczenia się przypisane do poszczególnych zajęć zamieszczone są w sylabusach przedmiotów. Efekty te zostały sformułowane w trzech zakresach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W każdym z tych zakresów przyjęto od dwóch do siedmiu efektów. Uszczegóławiają one w odpowiednim stopniu treści efektów kierunkowych. Wskazano przy tym odniesienie każdego z efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych.

Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze i społeczne niezbędne w działalności naukowej. Ma to wyraz w uwzględnieniu przekazu zaawansowanej wiedzy właściwej dla kierunku, kształtowania umiejętności związanych z korzystaniem z niej oraz jej krytycznej oceny i pełnienia odpowiednich ról społecznych. Kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się w zakresie umiejętności przewidują w szczególności nabycie przez absolwentów umiejętności komunikowania się w języku obcym w zakresie polityki społecznej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Tak sformułowane efekty uczenia się są zgodne pod względem treści z dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek studiów, przede wszystkim z dyscypliną ekonomia i finanse przyjętą jako wiodąca. Są w swoim ujęciu specyficzne dla tego kierunku studiów i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w tych dyscyplinach. W pełni odpowiadają zakresowi działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się zostały określone w sposób w pełni zrozumiały. Ich sformułowanie jest zgodne z terminologią i językiem stosowanymi w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Efekty te są możliwe do osiągnięcia przez studentów poprzez pełną realizację programu studiów. Sposób ujęcia efektów uczenia się pozwala na stworzenie systemu skutecznej weryfikacji ich osiągnięcia i sformułowania oceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie wiodącej oraz we wspomagających, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tych dyscyplinach zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego oraz gospodarczego.

Kierunkowe i przypisane do zajęć efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek. Sformułowanie efektów uczenia się odpowiada ogólnoakademickiemu profilowi studiów. Efekty uczenia się są zgodne z 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się zostały sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki. Są odpowiednio rozbudowane obejmując szerokie spektrum kwalifikacji, w jakie jest wyposażany absolwent. Efekty uczenia się przypisane do zajęć opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przewidziane do osiągnięcia przez studentów w procesie nauczania zgodnie z aktualnym stanem wiedzy oraz z badaniami naukowymi prowadzonymi w Uczelni w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Przedmiotowe efekty uczenia się zostały powiązane z efektami kierunkowymi i tworzą spójny system. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Sformułowano je w sposób zrozumiały, z zastosowaniem adekwatnej terminologii. Stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie efektywnego systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów i dokonania oceny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Przedmiotem analizy był program kształcenia realizowany na studiach pierwszego stopnia w formie stacjonarnej jako jedyny prowadzony na ocenianym kierunku. Treści programowe przyjęte dla niego, zgodnie z przyporządkowaniem do dyscyplin, odnoszą się w przeważającej mierze do dyscypliny ekonomia i finanse, a w odpowiednio mniejszym do nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauk socjologicznych. Struktura programu studiów odzwierciedlająca realizowane w jego ramach treści programowe obejmuje trzy grupy przedmiotów: 1) przedmioty umożliwiające nabycie podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych - ujęte są w nich w szczególności treści programowe z zakresu *logiki, metodyki pracy umysłowej, socjologii*; 2) przedmioty służące nabyciu wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych bezpośrednio z kierunkiem studiów, jak *demografia, psychologia społeczna, służby społeczne i praca socjalna, zabezpieczenie społeczne, strategie rozwoju społecznego*; 3) przedmioty umożliwiające nabycie specjalistycznej wiedzy, umiejętności i innych kompetencji, w tym *rachunkowość zarządcza, techniki negocjacji, metody i techniki badań społecznych, ubezpieczenia gospodarcze*. Należy przy tym wskazać, że treści z zakresu *ekonomii i finansów oraz nauki o zarządzaniu i jakości* zostały dostosowane do potrzeb i specyfiki kształcenia na kierunku. Na ocenianym kierunku studiów prowadzone są dwie specjalności: *finanse i zarządzanie usługami społecznymi* oraz *komunikacja społeczna*. Treści programowe ujęte w ramach obydwu specjalności są zgodne efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku.

Treści programowe dla każdego z przedmiotów ujęte są w jego sylabusie. Są one odpowiednio rozwinięte, obejmując nawet po kilkanaście obszernie opisanych zagadnień. Dla każdego zagadnienia wskazano jakie przedmiotowe efekty uczenia się realizowane są w danym przypadku. Treści programowe określone w sylabusach wsparte są wskazaniem obowiązkowej i zalecanej literatury przedmiotu.

Analiza treści programowych ujętych w sylabusach wskazuje, że są one zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Treści te odpowiadają swoim zakresem działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Jednocześnie struktura przedmiotowa programu studiów oraz silnie rozbudowane treści programowe w ramach poszczególnych przedmiotów pozwalają na stwierdzenie, że są one kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów. Ich odniesienia do efektów przypisanych do zajęć zapewniają uzyskanie przez absolwentów wszystkich przyjętych dla kierunku efektów uczenia się.

Studia pierwszego stopnia trwają 3 lata (6 semestrów). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów i osiągnięcia efektów uczenia się wynosi 180 ECTS. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć ujęty jest w sylabusach. Obejmuje on we wszystkich sylabusach takie elementy, jak: uczestnictwo w zajęciach, przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium/egzaminu, przeprowadzenie badań literaturowych, przeprowadzenie badań empirycznych, przygotowanie projektu, przygotowanie prezentacji multimedialnej, konsultacje z prowadzącym zajęcia. Nakład pracy został wyliczony na podstawie wskaźnika, który zakłada, że uzyskanie 1 punktu ECTS wymaga 25-30 godzin pracy studenta.

Przyjęta dla ocenianego programu studiów łączna liczba punktów ECTS konieczna do ich ukończenia jest zgodna z przepisami. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć jest poprawnie oszacowany, zawiera wszystkie niezbędne elementy i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Łączna liczba godzin zajęć ujętych w programie studiów wynosi 1800. Podstawowy trzon programu kształcenia stanowią zajęcia obowiązkowe dla wszystkich studentów w łącznym wymiarze 1170 godzin. Drugą grupę stanowią zajęcia ogólne do wyboru w wymiarze 60 godzin i zajęcia specjalnościowe w wymiarze 180 godzin. Zajęcia w języku obcym obejmują 270 godzin. Seminaria licencjackie trwają 60 godzin. Program studiów uwzględnia również zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin. Wszystkie zajęcia ujęte w programie studiów odbywają się z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi łącznie 90, tj. 50% ich ogólnego wymiaru i jest tym samym zgodna z wymaganiami.

Sekwencja realizacji zajęć i ich grup jest prawidłowa i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W ramach dwóch pierwszych semestrów prowadzone są przede wszystkim zajęcia kształtujące podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, jak np. *metodyka pracy umysłowej, nauka o państwie i prawie, podstawy mikroekonomii, podstawy zarządzania, socjologia, wprowadzenie do polityki społecznej, demografia, psychologia społeczna*. W semestrze 3 i 4 ujęte są przedmioty o charakterze narzędziowym, jak *statystyka opisowa* oraz *metody i techniki badań społecznych*, a także obszerna grupa właściwych dla kierunku przedmiotów bardziej wyspecjalizowanych, jak *polityka społeczna wobec rodziny, prawo pracy, zabezpieczenie społeczne, zachowanie człowieka w organizacji, strategie rozwoju społecznego*. Nauka języka obcego w ramach lektoratów prowadzona jest od semestru drugiego do piątego. Seminaria licencjackie trwają przez trzy ostatnie semestry studiów.

Proporcje dwóch podstawowych form zajęć są prawidłowe w aspekcie ogólnoakademickiego profilu studiów. Na zajęcia w formie wykładów przypada 915 godzin, tj. 51% ich łącznego wymiaru, a na zajęcia w formie ćwiczeń pozostałych 885 godzin. Dobór tych form w ramach poszczególnych zajęć jest zasadny, np. zajęcia z takich przedmiotów jak *techniki negocjacji, rachunkowość zarządcza, finanse przedsiębiorstw i instytucji* realizowane są wyłącznie w formie ćwiczeń.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość dokonywania wyboru zajęć i elastycznego kształtowania indywidualnej ścieżki kształcenia. Są to zajęcia z przedmiotów ogólnych do wyboru, przedmiotów specjalnościowych, wykład do wyboru w języku obcym, język obcy I, język obcy II oraz seminarium dyplomowe. Do zajęć tych przypisano 54 punkty ECTS, tj. 30% ich łącznego wymiaru dla całych studiów, co spełnia wymagania określone w tym zakresie.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Na specjalności *finanse i zarządzanie usługami społecznymi* zajęcia te są realizowane w łącznym wymiarze 1185 godzin i przypisano do nich 128 punktów ECTS. Na specjalności *komunikacja społeczna* zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową mają wymiar 1095 godzin i przypisano do nich 115 punktów ECTS. Zajęcia te są zatem prowadzone w wymaganym wymiarze punktów ECTS.

Należy również wskazać, że studenci są angażowani i zachęceni do działalności naukowej, np. poprzez włączanie ich do realizowanych projektów badawczych, uczestnictwo w konferencjach naukowych, realizację projektów własnych powiązanych z tematyką prac dyplomowych.

Program studiów przewiduje naukę dwóch języków obcych. Języka angielskiego prowadzonego w wymiarze 120 godzin oraz jednego z języków do wyboru spośród: francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski prowadzonego w ramach lektoratu także w wymiarze 120 godzin. Dodatkowo studenci uczestniczą w wykładzie w języku obcym w wymiarze 30 godzin. Taki zakres zajęć w językach obcych zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się związanych z opanowaniem kompetencji w tym zakresie.

Jako zajęcia z przedmiotów humanistycznych ujęto w programie studiów *historię gospodarczą* (3 ECTS) oraz część treści programowych ujętych w ramach języka obcego (tematy z obszaru językoznawstwa i kultury - 2 ECTS).

Program studiów ocenianego kierunku nie przewiduje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W związku z ograniczeniami w funkcjonowaniu Uczelni obowiązującymi na szczeblu ogólnokrajowym od marca 2020 r. uczelnia wprowadziła regulacje dostosowujące prowadzenie kształcenia do sytuacji wynikającej z rozwoju pandemii i wszystkie zajęcia są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku wykorzystywany jest szeroki zestaw metod kształcenia. Są one dostosowane do ogólnoakademickiego profilu kierunku studiów. Metody kształcenia podane są w sylabusach przedmiotów. Do przekazywania wiedzy wykorzystywany jest najczęściej wykład, który w zależności od przedmiotu prowadzony jest jako: wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną. Natomiast w celu osiągnięcia efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych stosowane są najczęściej takie metody, jak: rozwiązywanie zadań, analiza tekstów, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, metoda projektów, inscenizacja, gra dydaktyczna. Absolwenci przygotowani są także do przeprowadzania badań terenowych, w tym jakościowych, które są przydatne w przyszłej pracy zawodowej absolwenta (np. w pracy socjalnej czy pracy projektowej w organizacjach pozarządowych). Metody kształcenia dostosowane są do specyfiki kierunku i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W ich doborze uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej w obszarze nauk społecznych. Proces kształcenia prowadzony jest z wykorzystaniem właściwie dobranych środków i narzędzi dydaktycznych wspomagających osiąganie przez studentów efektów uczenia się, jak komputerów z profesjonalnym oprogramowaniem, projektorów multimedialnych, platform internetowych. W okresie pandemii i przejścia na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w niezbędnym zakresie wykorzystuje się narzędzia platformy MS Teams zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku zapewniają w odpowiednim zakresie stymulowanie studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Znajduje to w szczególności wyraz w wymaganiu od studentów aktywnego uczestnictwa w dyskusji, prezentacji treści przygotowanych opracowań, formułowania wynikających z nich wniosków, w tym w języku obcym. Cele te realizowane są poprzez przeprowadzanie dyskusji na zajęciach oraz zaliczeń w formie prezentacji, esejów, raportów, analiz statystycznych.

W celu przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej w ramach zajęć na ocenianym kierunku wykorzystywana jest nowoczesna infrastruktura dydaktyczna umiejscowiona w laboratoriach komputerowych, w także urządzenia audiowizualne w salach dydaktycznych, studio telewizyjne, sale

warsztatowe. W ramach zajęć wykorzystywane są dedykowane programy informatyczne (np. SPSS, SAP HR, Atlas). W celu przygotowania do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany i udziału w tej działalności wykorzystywane są w szczególności sporządzane na zaliczenie projekty badawcze z zakresu np. psychologii społecznej, statystyki społecznej, metody i techniki badań społecznych. Na zajęciach wykorzystywane są także metody i techniki badań społecznych lub wdrożeniowych, takie jak: zarządzanie projektem czy komunikacja w Internecie.

Metody kształcenia stosowane w ramach nauki języka obcego pozwalają na rozwijanie umiejętności komunikacji w języku obcym w sytuacjach codziennych i biznesowych i zapewniają opanowanie języka obcego na poziomie B2. Do najczęściej stosowanych należą: analiza tekstów, metoda sytuacyjna, burza mózgów, gra dydaktyczna, analiza przypadków. Są one w szczególności przydatne do rozwijanie umiejętności rozumienia tekstu pisanego i czytania tekstów fachowych oraz zaznajomienia z sytuacjami typowymi dla biznesu.

Zgodnie z regulaminem studiów obowiązującym w uczelni każdy student realizuje program studiów w ramach swojej indywidualnej ścieżki studiów, z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań oraz liczby punktów ECTS przypisanej poszczególnym zajęciom ujętym w planie studiów. Opracowany przez studenta plan studiów jest opiniowany przez opiekuna naukowego/promotora, jeżeli student tego ostatniego posiada, a następnie zatwierdzany przez dyrektora studiów. Student do indywidualnej ścieżki studiów może, za zgodą właściwego dyrektora studiów, włączyć zajęcia nieprzewidziane w planie studiów, w tym zajęcia realizowane na innym kierunku studiów.

Wybitnie uzdolnieni studenci mogą się ubiegać o realizację studiów albo ich określonej części według indywidualnych programów studiów, w tym planów studiów. Student ubiegający się o realizację studiów w tym trybie powinien mieć średnią ocen nie niższą niż 4,55 oraz wykazywać szczególne zainteresowania dziedziną nauki reprezentowaną przez wybranego opiekuna naukowego. Dla studenta wyznaczany jest opiekun naukowy mający stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Studia realizowane w tym trybie nie mogą skutkować zmianą okresu trwania studiów.

W wypadkach uzasadnionych stanem zdrowia, dla studentek ciężą i opieką nad dzieckiem, trudną sytuacją rodzinną student/studentka uprawniony jest do wystąpienia z wnioskiem do właściwego dyrektora studiów o wyrażenie zgody na indywidualną organizację studiów. Zgodę na taką organizację studiów wydaje do czasu ukończenia studiów ich dyrektor, chyba że z wniosku studenta o IOS wynika termin krótszy. Na wniosek studenta z niepełnosprawnością, zaopiniowany przez pełnomocnika rektora ds. osób niepełnosprawnych, właściwy dyrektor studiów może podjąć decyzję o zmianie sposobu jego uczestnictwa w zajęciach, a w szczególności o włączaniu do udziału w zajęciach osób trzecich, występujących w charakterze: asystenta osoby z niepełnosprawnością, tłumacza języka migowego oraz o odpowiedniej do sytuacji studenta zmianie organizacji zajęć.

Należy zatem stwierdzić, że uczelnia stwarza możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, ale aktualnie tylko jedna osoba korzysta z możliwości studiowania według indywidualnej organizacji studiów.

W okresie przed wprowadzeniem ograniczeń wynikających z pandemii metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane były jedynie pomocniczo. Miało to formę udostępniania materiałów z zajęć (np. wykłady w formie prezentacji, studiów przypadku, literatury do przedmiotu, wytycznych pisanie prac/esejów) na platformie Moodle lub na kursach Teams. W okresie ograniczeń w prowadzeniu zajęć w formie stacjonarnej realizowane są one za pomocą platformy MS Teams.

Program ocenianego kierunku studiów nie przewiduje realizacji praktyk zawodowych.

Organizacja procesu nauczania określona jest w regulaminie studiów. Rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego i dzieli się na dwa semestry. Przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego rektor w drodze zarządzenia ustala czas trwania: semestrów, sesji egzaminacyjnych, w tym sesji poprawkowych, przerw i dni wolnych od zajęć. Semestry obejmują po 15 tygodni zajęć a sesje po dwa tygodnie. Harmonogram roku akademickiego jest ogłaszany nie później niż 31 maja roku kalendarzowego, w którym rozpoczyna się dany rok akademicki. Nadzór nad procesem dydaktycznym i porządkiem formalnoprawnym oraz kontrolę wypełniania obowiązków regulaminowych przez studentów na danym kierunku studiów sprawuje właściwy dyrektor studiów.

Szczegółowe semestralne rozkłady zajęć są ogłaszane na stronie internetowej uczelni w terminie co najmniej jednego tygodnia przed rozpoczęciem zajęć w danym semestrze studiów. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku z różnym rozkładem w ramach poszczególnych dni od godzin porannych do wieczornych. Większość zajęć jest realizowana w blokach dwóch godzin lekcyjnych, a niekiedy jednej godziny. Pomiędzy poszczególnymi zajęciami stosowane są odpowiednie przerwy.

Takie rozplanowanie zajęć w trakcie roku akademickiego, tygodnia i poszczególnych dni umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się jest odpowiednio długi i umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz przekazanie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z przyjętymi dla nich szczegółowymi efektami uczenia się. Treści te uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej prowadzonej w uczelni w tych dyscyplinach.

Łączny nakład pracy wyrażony w punktach ECTS jest zgodny z przepisami, a struktura punktów przypisanych do grup zajęć i poszczególnych zajęć jest właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Punkty ECTS są równomiernie rozłożone we wszystkich semestrach. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów dla poszczególnych ich grup pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Udział punktów ECTS przypisanych do tych zajęć stanowi połowę przyjętych dla całego programu. Sekwencja realizacji zajęć jest prawidłowa z punktu widzenia następstwa i powiązania treści programowych oraz umiejętności w ich ramach kształtowanych. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach są dostosowane do ogólnoakademickiego profilu kształcenia, przewidują w szczególności prowadzenie większości zajęć zarówno w formie wykładu i ćwiczeń, co pozwala na osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru zajęć a łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach. Prawidłowo zostały dobrane zajęcia związane z działalnością naukową i spełniony jest określony w przepisach wymóg przyporządkowania im co najmniej połowy punktów ECTS. Program studiów uwzględnia naukę dwóch języków obcych. Program studiów nie przewiduje prowadzenia zajęć za pomocą metod i technik

kształcenia na odległość. W okresie pandemii nastąpiło zgodnie z ogólnie obowiązującymi regulacjami przejście dla wszystkich zajęć na nauczanie w trybie zdalnym.

Zajęcia na kierunku prowadzone są w oparciu o szeroki zestaw metod dydaktycznych, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są nowoczesne metody i wspomagające je narzędzia i techniki pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych przedmiotów i całych studiów efektów uczenia się. Metody kształcenia pozwalają na przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych i udziału w nich. Metody kształcenia stosowane na lektoratach pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się fachowym językiem obcym. Metody i techniki kształcenia na odległość, w okresie przed wprowadzeniem regulacji związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się pandemii, wykorzystywane były jedynie pomocniczo. W uczelni wprowadzono rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Organizacja procesu nauczania umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Od roku akademickiego 2019/2020 rekrutacja na oceniany kierunek prowadzona jest wyłącznie na stacjonarne studia pierwszego stopnia. Warunki i tryb rekrutacji określone są w corocznie podejmowanych uchwałach senatu uczelni. Proces rekrutacyjny przeprowadzany jest przez kierunkową komisję rekrutacyjną powoływaną zarządzeniem rektora. Postępowanie rekrutacyjne obejmuje dwa etapy: złożenie zgłoszenia drogą elektroniczną w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów i złożenie dokumentów przez kandydatów, którzy uzyskali co najmniej wyznaczony limit punktów. Przyjęcie kandydatów następuje na drodze postępowania rekrutacyjnego poprzez utworzenie listy rankingowej sporządzanej na podstawie wyników uzyskanych z dwóch przedmiotów kwalifikacyjnych: języka obcego nowożytnego (do wyboru jeden z pięciu) oraz geografii/historii lub wiedzy o społeczeństwie. Zasady obliczania punktów rankingowych kandydatów, którzy zdawali egzamin maturalny, egzamin w systemie International Baccalaureate, egzamin dojrzałości albo ukończyli szkołę średnią za granicą są przedmiotem odrębnych regulacji przyjmowanych przez senat uczelni. Odpowiednie regulacje odnoszą się także do laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich. Na podstawie odrębnych regulacji możliwe jest także przyjęcie studentów w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów pod warunkiem uzyskania co najmniej

15 punktów ECTS. Liczba osób przyjętych według tych zasad nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby studentów na kierunku.

Tak określone warunki rekrutacji są prawidłowe. Zostały przyjęte formalnie przez organ wskazany w przepisach, są spójne, przejrzyste i bezstronne. Zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Kryteria przyjęć na oceniany kierunek studiów umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Wszystkie informacje związane z kryteriami przyjęć i przebiegiem rekrutacji są na bieżąco dostępne na stronach internetowych uczelni.

Obecnie obowiązujące warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

W Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu uchwałą senatu określone zostały zasady przyjęć kandydatów na pierwszy rok studiów pierwszego i drugiego stopnia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się ma charakter konkursowy i uwzględnia wyniki uzyskane w toku procedury potwierdzania efektów uczenia się. Przepisy uczelniane w sposób prawidłowy określają przebieg procedury potwierdzania efektów uczenia się oraz wskazują podmioty prowadzące postępowanie. Obowiązujące w uczelni regulacje są zgodne z przepisami i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się w programie studiów na danym kierunku. Dotychczas nie było przypadków korzystania z tych rozwiązań przez kandydatów na oceniany kierunek studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określone są w regulaminie studiów. Pozwalają one studentom korzystającym z programów wymiany międzynarodowej i krajowej otrzymać potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w uczelniach krajowych lub zagranicznych, w których odbywali część studiów. Podstawę dla realizacji programu studiów w uczelni przyjmującej stanowi opracowane w uzgodnieniu z właściwym koordynatorem ECTS, zatwierdzone przez właściwego dyrektora studiów i przez uczelnię przyjmującą, porozumienie o programie zajęć (learning agreement). Przedmioty zaliczone w innej uczelni oraz przypisane do nich punkty ECTS są uznawane przez właściwego dyrektora studiów. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych poza uczelnią macierzystą, w tym w uczelni zagranicznej, w miejsce punktów przypisanych zajęciom określonym w planie i programie studiów jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Tak sformułowane zasady zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie ocenianego kierunku studiów.

Zasady i procedury dyplomowania określone są w regulaminie studiów. Przewidują one, że ukończenie studiów pierwszego stopnia wiąże się z przygotowaniem i obroną pracy licencjackiej. SeminaRIA na studiach pierwszego stopnia prowadzone są przez nauczycieli ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Studenci mają możliwość wyboru promotora i seminarium w oparciu o listy publikowane przez dyrektora studiów w zakresie ekonomii. Problematyka prac dyplomowych powinna odpowiadać treściom programowym przyjętym dla kierunku i mieć charakter pracy wdrożeniowej, teoretycznej lub empiryczno-teoretycznej. W zarządzeniu rektora określone zostały wymagania merytoryczne i redakcyjne stawiane pracom licencjackim. Prace dyplomowe podlegają obowiązkowej kontroli

z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz recenzent powołany przez właściwego dyrektora studiów. Egzamin dyplomowy ma charakter zamknięty i odbywa się przed komisją powołaną przez właściwego dyrektora studiów. W skład komisji do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego wchodzi przewodniczący komisji, promotor pracy dyplomowej i jej recenzent. Zakres, tryb i zasady przeprowadzania egzaminu określa właściwy dyrektor studiów. Zakres merytoryczny egzaminu dyplomowego jest właściwy i pozwala na weryfikację przyjętych efektów uczenia się. Ostateczny wynik ze studiów ustalany jest na podstawie: średniej arytmetycznej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń z uwzględnieniem ocen niedostatecznych, średniej arytmetycznej ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta, średniej arytmetycznej ocen uzyskanych z odpowiedzi na pytania zadawane w czasie egzaminu dyplomowego. Tak sformułowane zasady i procedury dyplomowania są prawidłowe, dostosowane do specyfiki kierunku studiów i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się stosowany na ocenianym kierunku studiów oparty jest na regulacjach zawartych w regulaminie studiów. Zgodnie z nim weryfikacja i ocena osiągniętych przez studenta efektów uczenia się odbywa się na dwóch poziomach. Pierwszy poziom stanowi weryfikacja osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych przedmiotów. Drugi poziom oceny odnosi się do całego cyklu kształcenia i opiera się na ocenie przygotowanej przez studenta pracy dyplomowej oraz odpowiedzi na pytania w trakcie egzaminu dyplomowego.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określone zostały w sposób indywidualny w sylabusie każdego przedmiotu. Obejmują one takie metody, jak: sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, sprawdzian pisemny testowy, udział w dyskusji, punktowana aktywność na zajęciach, projekt grupowy/praca w grupie, projekt indywidualny, analizy przypadków, przeprowadzenie badań, przygotowanie prezentacji tematycznej, eseje i referaty. Dla każdej wskazanej metody weryfikacji podano jakie przedmiotowe efekty uczenia się są za jej pośrednictwem sprawdzane. W ramach podanych metod są w szczególności takie, które nakierowane są wprost (np. przeprowadzenie badań) na sprawdzenie i ocenę przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Należy wskazać, że uczelnia przewiduje możliwość modyfikacji stosownych metod weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do studentów z niepełnosprawnościami zgodnie z zasadami wskazanymi w kryterium 2.

W odniesieniu do języka obcego weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest na podstawie szerokiego zestawu metod obejmującego egzamin pisemny testowy, egzamin ustny, udział w dyskusji /uczestnictwo w zajęciach, projekt grupowy/praca w grupie, przygotowanie prezentacji, testy pisemne, kartkówki, wypowiedzi w trakcie zajęć, prezentacja obowiązkowej lektury. Umożliwiają one sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2.

Kwestie weryfikacji efektów uczenia się w warunkach kształcenia na odległość wynikających z wprowadzenia ograniczeń w okresie pandemii zostały regulowane w zarządzeniach rektora w sprawie przeprowadzania zaliczeń i egzaminów oraz egzaminów dyplomowych. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się, przeprowadzana w formie zaliczenia lub egzaminu z przedmiotu, odbywała się z wykorzystaniem technologii informatycznych (platforma Moodle lub aplikacja MS Teams). Regulacje i oparte na nich rozwiązania zapewniały identyfikację studenta przystępującego do zaliczenia lub egzaminu i bezpieczeństwo dotyczących go danych. W wyjątkowych wypadkach uczelnia

dopuszczała przeprowadzenie egzaminu w formie tradycyjnej, w siedzibie UEP, z zachowaniem wymagań związanych z sytuacją epidemiczną.

Regulacje dotyczące zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się przyjęte w regulaminie studiów oraz rozwiązania w tym zakresie odnoszące się do poszczególnych zajęć określone w ich sylabusach są prawidłowe i zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów. Podczas pierwszych zajęć prowadzący zajęcia jest zobowiązany do podania do wiadomości studentów warunków i formy uzyskania zaliczenia. Zasady i kryteria przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się są przejrzyste i podane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości studentów. Terminy sprawdzianów są podawane do wiadomości studentów przez prowadzącego zajęcia z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem. Student ma prawo uzyskiwania zaliczeń lub składania egzaminów w trybach poprawkowych, przy czym istnieje możliwość dwóch poprawek. Stosowane zasady zaliczeń i egzaminów zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Studenci otrzymują informację zwrotną dotyczącą stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów.

Regulamin studiów określa także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Student ma prawo wglądu do prac pisemnych z egzaminu lub zaliczenia. W przypadku kwestionowania oceny ma prawo do wystąpienia o przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu komisyjnego. Jednocześnie nauczyciele akademicki i inne osoby włączone w realizację procesu dydaktycznego zobowiązane są do reagowania na zachowania nieetyczne studentów i niezgodne z prawem. Szczególnym rozwiązaniem jest weryfikacja prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia przechowują dokumentację w formie prac pisemnych etapowych i egzaminacyjnych służących do weryfikacji efektów uczenia się z prowadzonych przez nich przedmiotów przez okres co najmniej dwóch lat akademickich w stosunku do bieżącego roku akademickiego. Prace pisemne mają różne formy, w szczególności formularzy zawierających pytania otwarte i testowe, zadań obliczeniowych, projektów, studiów przypadku, prezentacji. Tematyka i metodyka tych prac są dostosowane do studiów pierwszego stopnia i ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Wymagania stawiane studentom sporządzającym prace pozwalają na prawidłową weryfikację przyjętych dla danych przedmiotów efektów uczenia się.

Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z dyscypliną wiodącą, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Prace te mają charakter teoretyczno-empiryczny i odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi studiów. Wykorzystywane są w ich ramach właściwie dobrane metody badawcze, w szczególności służące do przeprowadzenia badań własnych.

Studenci ocenianego kierunku uczestniczyli w latach 2016-2020 kilkunastu krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, na których byli autorami bądź współautorami referatów. Brali także udział w realizacji badań naukowych własnych bądź z pracownikami naukowymi uczelni. Czterech studentów na przestrzeni analizowanego okresu było autorami publikacji naukowych zamieszczonych w czasopiśmie.

Uczelnia w poprzednich latach prowadziła badania losów absolwentów kierunku *polityka społeczna*. Wyniki badań za lata 2015-2018 wskazywały, że czas poszukiwania pracy etatowej przez absolwentów wynosił w poszczególnych latach od 2 do 5 miesięcy i był dłuższy niż przeciętny dla kierunków studiów ekonomicznych (2,46). Wynagrodzenia absolwentów kierunku kształtowały się w granicach 1300-2300

zł i były niższe niż przeciętne dla kierunków studiów ekonomicznych (2800). Bezrobocie dla absolwentów kierunku *polityka społeczne* wynosiło w poszczególnych latach od 0 do 8% (przeciętne dla kierunków ekonomicznych 5%).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia spełniają wymagania formalne określone w przepisach prawa. Zapewniają one bezstronne traktowanie kandydatów i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. Przy kwalifikacji kandydatów uwzględnia się posiadaną przez nich wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcia odbywają się na podstawie list rankingowych do wysokości ustalonego przez uczelnię limitu. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów wprowadzone w uczelni są zgodne z przepisami prawa. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów ocenianego kierunku. Procedura dyplomowania uwzględnia wszystkie niezbędne elementy i zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarte w regulaminie studiów zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Przewidziana jest możliwość adaptowania tych zasad do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęto odpowiednie rozwiązania dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz przekazywania studentom informacji zwrotnych o uzyskanych ocenach.

Przyjęte dla poszczególnych zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a w szczególności sprawdzenie opanowania umiejętności związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych bądź udziału w nich oraz znajomości języka obcego. Regulacje wewnętrzne przyjęte w uczelni na czas zawieszenia bezpośrednich form zajęć w związku z pandemią oraz udostępnione nauczycielom akademickim i studentom narzędzia komunikacji elektronicznej pozwalają na prawidłowe stosowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i skuteczne dokonywanie oceny pracy studentów. Zapewnione jest równe traktowanie wszystkich przystępujących do zaliczeń i egzaminów studentów i jednocześnie minimalizowane są zagrożenia niesamodzielności ich pracy.

Uczelnia zapewnia właściwe dokumentowanie osiągnięć studentów w formie prac etapowych i dyplomowych. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych za pomocą tych prac jest zgodny z efektami uczenia się. Forma weryfikacji jest dostosowana do charakteru przedmiotu. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkiem studiów i dyscyplinami, do których został on przyporządkowany. Metodyka i treść prac jest dostosowana do poziomu studiów i profilu kształcenia. Prace dyplomowe w niezbędnym stopniu przygotowują absolwentów do prowadzenia działalności naukowej bądź udziału w niej.

Studenci kierunku są autorami bądź współautorami publikacji naukowych i posiadają inne osiągnięcia naukowe w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku polityka społeczna w roku akademickim 2020/2021 prowadzone są przez 48 nauczycieli akademickich z różnych instytutów UE w Poznaniu. Mocną stroną kierunku polityka społeczna jest jego interdyscyplinarność. Kadre kierunku tworzy 4 profesorów, 19 doktorów habilitowanych, 22 doktorów oraz 3 magistrów, reprezentujących: dyscyplinę ekonomia i finanse (40 osób), nauki o zarządzaniu i jakości (2 osoby), nauki prawne (3 osoby) oraz po 1 osobie dyscypliny: nauki o polityce i administracji, nauki socjologiczne oraz filozofii.

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku polityka społeczna obejmują łącznie, w okresie od 2015-2020, ponad 850 pozycji, w tym 472 artykuły w punktowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym, 300 rozdziałów w monografiach, 54 książki autorskie, 29 redakcji naukowych oraz liczne doniesienia konferencyjne na konferencjach krajowych i zagranicznych.

Wykładowcy angażują się w działania popularyzujące naukę i promujące kierunek, takie jak: Poznański Festiwal Nauki i Sztuki, Noc Naukowców, Ekonomiczny Uniwersytet Dzieci i Akademia Młodego Ekonomisty Klasy Akademickie UEP, Świetlica Ekonomiczna UEP, Forum Szkół Polskich Poznań-Europa. Studenci razem z wykładowcami uczestniczyli również w wyjazdach szkoleniowo-warsztatowych off-road do Indii, Kambodży i Laosu. Tematyka badawcza nauczycieli akademickich powiązana jest z prowadzonymi zajęciami i tematyką seminariów dyplomowych.

Uczelnia stwarza również dogodne warunki do rozwoju kompetencji dydaktycznych. Przykładem jest Uczelniany Kurs Pedagogiczny dla Młodej Kadry UEP. Obecnie zgodnie z Zarządzeniem nr 109/2020 Rektora UEP nauczyciele ubiegający się o awans w grupie nauczycieli badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych mają obowiązek udokumentowania przygotowania pedagogicznego. W latach 2017-2019 nauczyciele mogli skorzystać w kilkudziesięciu szkoleniach krajowych i zagranicznych w ramach projektu „Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu” (projekt nr POWR.03.04.00-00-D013/16 współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020). W ramach obecnie trwającego projektu „Dostosowanie budynków oraz oferty dydaktycznej UEP do potrzeb studentów z niepełnosprawnością” (projekt nr POWR.03.05.00-00-A086/19 współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020) zaplanowane są działania podnoszące świadomość i kompetencje pracowników UEP, w tym nauczycieli akademickich z zakresu potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Pracownicy mogli również uczestniczyć w kursie tutoringu skierowanego do osób z niepełnosprawnościami. W ramach budżetu partycypacyjnego (program

Doskonalenie Umiejętności Dydaktycznych) odbyły się 50-cio godzinne kursy językowe w latach akademickich 2015-2019 organizowane przez SPNJO. W związku z pandemią Covid-19 przeprowadzono szkolenia dla kadry dydaktycznej z obsługi platformy MS Teams i platformy Moodle. Powołano Zespół ds. Rozwoju Kompetencji Zawodowych, w ramach którego organizowane są szkolenia metodyczne dla nauczycieli akademickich. Nauczyciele mogą również skorzystać z indywidualnych lub grupowych konsultacji metodycznych online.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni podlegają okresowej ocenie, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie oraz przepisach wewnętrznych Uczelni. Zasady polityki kadrowej w UEP wynikają z ustawy, Statutu UEP oraz zarządzeń Rektora. Za dobór kadry do zajęć dydaktycznych na kierunku polityka społeczna odpowiada dyrektor ds. studiów w zakresie ekonomii, po uwzględnieniu propozycji obsady zajęć ze strony kierowników katedr i dyrektora instytutu.

W okresie pandemii od grudnia 2020 roku pracownicy UEP korzystają z konsultacji psychologa (w ramach projektu „Dostosowanie budynków oraz oferty dydaktycznej UEP do potrzeb studentów z niepełnosprawnością”).

W ostatnich sześciu latach nastąpił dynamiczny rozwój kadry naukowej: wypromowano 11 doktorów w dyscyplinie ekonomia i finanse, 7 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego w zakresie ekonomii i finansów, 1 osoba uzyskała stopień doktora habilitowanego w zakresie nauk o polityce, 1 uzyskała stopień doktora habilitowanego w zakresie pedagogiki i 1 tytuł profesora w zakresie nauk ekonomicznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analiza dorobku naukowego kadry kierunku pozwala jednoznacznie potwierdzić, iż nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych, do których przypisano kierunek co pozwala na prawidłową realizację zajęć. Jednoznacznie pozytywnie można ocenić strukturę kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Biorąc pod uwagę niewielką liczbę studentów kierunku liczebność i struktura kwalifikacji kadry jest nawet nadwyżkowa i pozwala na zwiększenie skali kształcenia. Uczelnia intensywnie wspiera kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Kadra jest dobrze przygotowana do prowadzenia zajęć na odległość. Nauczyciele mają możliwość korzystania z konsultacji z metodykiem. Nadal na bieżąco organizowane są warsztaty dotyczące zdalnego nauczania. Zespół ds. e-Learningu odpowiada na pytania związane z wykorzystaniem platformy oraz wspomaga nauczycieli w rozwiązywaniu problemów technicznych. Uwzględniając bardzo dużą liczbę zaangażowanych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i ograniczoną liczbę studentów nie pojawia się problem nadmiernego obciążenia kadry zajęciami na kierunku. Przydział zajęć w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia można ocenić jako transparentny, a analiza obsady poszczególnych przedmiotów potwierdziła, jest on adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Dorobek naukowy i doświadczenie zaangażowanych nauczycieli akademickich pozwalają studentom osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry właściwie odpowiadającej potrzebom kształcenia na kierunku. Nie budzi wątpliwości stabilizacja zatrudnienia i dynamiczny rozwój naukowy nauczycieli akademickich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia stwarza właściwe warunki infrastrukturalne w stosunku do potrzeb dydaktycznych kierunku. O potencjale bazy dydaktycznej świadczy, iż Uczelnia jest właścicielem 7 budynków wykorzystywanych na potrzeby kształcenia. W skład infrastruktury wchodzi 115 sal wykładowych, których pojemność pozwala na zorganizowanie ponad 6 tys. miejsc siedzących. Pomieszczenia dydaktyczne obejmują sale wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, laboratoryjne, audytoria czy aule. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w rzutniki/projektory, ekrany, nagłośnienie i dostęp do Internetu.

Kompletność i wysoki poziom infrastruktury informatycznej nie budzi wątpliwości. Wszystkie zajęcia dydaktyczne wymagające pracy z wykorzystaniem komputerów odbywają się w laboratoriach komputerowych. Uczelnia dysponuje 17 salami komputerowymi, w których łącznie znajduje się 546 stanowisk dla studentów. Działające Centrum Informatyki zapewnia wsparcie w zakresie dostępu do wszystkich systemów informatycznych. Studenci korzystają z kilku systemów, obejmujących m.in.: elektroniczną pocztę dla studentów, USOSweb, e-BOS (elektroniczne Biuro Obsługi Studentów, dawniej: e-dziekanat), e-sylabus, elektroniczne plany zajęć oraz ankiety studenckie. W 2017 r. w budynkach Uczelni rozpoczął się proces znakowania sal wykładowych, laboratoryjnych, lektorskich, seminaryjnych tabliczkami aplikacji BEAN z kodami NFC, dzięki którym z pomocą bezpłatnej aplikacji na smartfony można pozyskać dodatkowe informacje na temat organizowanych zajęć lub wydarzeń prowadzonych w pomieszczeniach. Na zajęciach wykorzystuje się oprogramowania w ramach licencji wykupionej przez Uczelnię do takich programów jak: oprogramowanie SPSS, Statistica czy OxMetrics.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Biblioteka Główna zlokalizowana jest w dogodnym miejscu w budynku Collegium Altum na 2 i 3 piętrze. Działa w dogodnych, dostosowanych do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych godzinach pracy. Na koniec roku 2020 zbiory tradycyjne liczyły ponad 480 tysięcy woluminów, bieżąca prenumerata gazet i czasopism obejmowała 190 tytułów polskich i 42 zagraniczne. Jednocześnie zapewniono dostęp do 171 kolekcji w komercyjnych, faktograficznych i pełnotekstowych bazach

danych. Można ocenić, iż Biblioteka Główna jest największą ogólnodostępną biblioteką z zakresu nauk ekonomiczno-społecznych w północno-zachodniej Polsce.

Zbiory tradycyjne są udostępniane na miejscu w dwóch Czytelniach: Książek i Czasopism oraz poprzez wypożyczenia na zewnątrz. W czytelniach zapewniono 434 miejsce, w tym 32 stanowiska komputerowe. Biblioteka oferuje użytkownikom stacjonarnym: wypożyczenia międzybiblioteczne (system biblioteczny Horizon), doradztwo informacyjne, usługi reprograficzne (świadczone przez firmę zewnętrzną), szkolenia indywidualne i grupowe (w języku polskim i angielskim) na temat wyszukiwania informacji naukowej, tworzenia przypisów i bibliografii załącznikowej, analizy cytowań publikacji, dostęp do bezprzewodowego Internetu.

Biblioteka prezentuje model biblioteki nowoczesnej i zawiera zbiory nie tylko tradycyjne, ale także znaczące zasoby elektroniczne. Stały dostęp do zasobów elektronicznych Biblioteki Głównej obejmuje: licencjonowane bazy danych, e-książek, e-czasopism, do których dostęp jest możliwy na miejscu, w sieci Uczelni lub poza terenem Uczelni za pośrednictwem serwera proxy Hidden Automatic Navigator (HAN). Wyszukiwanie informacji o zbiorach drukowanych i elektronicznych Biblioteki ułatwia multiwyszukiwarka – narzędzie/serwis przeszukujący jednocześnie katalog Biblioteki i pełnotekstowe bazy danych. Biblioteka Główna ponadto okresowo pozyskuje dostęp do bezpłatnych testowych międzynarodowych baz danych (m.in. Oxford Handbooks Online, Taylor and Francis eBooks). Obecnie szczególną usługą jest skanowanie fragmentów książek i artykułów z czasopism znajdujących się w stacjonarnych zbiorach Biblioteki Głównej na potrzeby studentów.

We wszystkich budynkach Uczelni studenci mogą korzystać z bezpłatnego Internetu Wi-Fi. W obszarze bibliotecznym zapewniono w pełni wyposażone trzy sale przeznaczone do własnej pracy zespołowej (dla 10-30 osób). Ich wyposażenie obejmuje między innymi projektor multimedialny z ekranem, telewizor i mobilne flipcharty magnetyczne. W Budynku Głównym działa również sala komputerowa, w której studenci mogą w ciągu dnia, bez ograniczeń, korzystać z komputerów. W ramach udogodnień utworzono na terenie Czytelni Czasopism strefę relaksu, tzw. „Kącik czytelnika”.

Studenci mogą ponadto korzystać poza godzinami zajęć z sal laboratoryjnych, szczególnie w celu realizacji prac dyplomowych czy przejściowych.

Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wszystkie obiekty wyposażone są w windy, w budynkach z których korzystają studenci ocenianego kierunku znajdują się toalety ze specjalnym przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnościami. We wszystkich budynkach dydaktycznych zamontowane są tabliczki brajlowskie. W budynku CEUE zainstalowano pięć platform tyflograficznych dla osób niewidomych i słabo widzących. Zapewniono sprzęt wspomagający słyszenie, który jest przeznaczony dla studentów z niepełnosprawnością słuchu. Sprzęt ten dostępny jest także dla pracowników na potrzeby organizacji spotkań i konferencji z udziałem osób słabosłyszących lub niesłyszących. Jeżeli chodzi o infrastrukturę biblioteczną, to zapewnia ona specjalistyczny sprzęt dla osób niedowidzących. Studenci z niepełnosprawnością wzroku mogą przez Zespół ds. Osób z Niepełnosprawnościami wypożyczyć książki w formie elektronicznej dostosowanej do programów powiększająco-czytających. Odnośnie procesu nauczania warto podkreślić, iż wszyscy wykładowcy zamieszczają na platformie Moodle materiały dla studentów w formie elektronicznej co może stanowić szczególne wsparcie studentów z niepełnosprawnościami. Ponadto dla osób z niepełnosprawnościami, szczególnie z zakresie niedosłuchu organizowane są dodatkowe zajęcia, a także Uczelnia dostosowuje wsparcie do charakteru danej niepełnosprawności studenta. Dostępne są także konsultacje psychologiczne. Uczelnia planuje dalsze działania w zakresie

dostosowywania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/19 pn „Dostosowanie budynków oraz oferty dydaktycznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu do potrzeb studentów z niepełnosprawnością” będą montowane w salach wykładowych pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących – plan do końca bieżącego roku akademickiego. Poza tym, wszystkie podręczniki z pierwszego roku są w trakcie digitalizacji wykonywanej w ramach realizacji ww. projektu – będą dostępne w formie elektronicznej dla osób z niepełnosprawnościami pod koniec bieżącego roku akademickiego.

Uczelnia zapewnia i właściwie wykorzystuje infrastrukturę do kształcenia zdalnego. Narzędziem do komunikacji synchronicznej jest Platforma MS Teams. Jej wykorzystanie zostało sformalizowane w Zarządzeniu nr 119/2020 Rektora i obecnie stanowi jedyną platformę do synchronicznego kontaktu ze studentami. Komunikacja asynchroniczna jest prowadzona głównie z wykorzystaniem platformy Moodle. Platforma ta była już wcześniej obligatoryjnie wykorzystywana, a obecnie jej funkcja ma charakter pomocniczy do prowadzenia zajęć, zwłaszcza do zamieszczania materiałów dla studentów oraz przeprowadzania quizów i testów oraz zaliczeń i egzaminów. Prowadzący zajęcia zamieszczają na platformach, w ramach odpowiednich kursów czy zespołów, dodatkowe materiały z możliwością ich pobrania przez studentów (prezentacje z wykładów, artykuły naukowe, filmy lub linki do materiałów dostępnych w Internecie).

Nie ma zastrzeżeń co do jakości infrastruktury informatycznej i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Na większość zajęć wykorzystywana jest ogólnodostępne darmowe oprogramowanie, które studenci mogli pobrać ze wskazanych przez Uczelnię stron lub wykorzystać w usłudze Microsoft Office 365.

Wyjątkowo bogate czy nawet unikalne zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są zgodne z potrzebami ocenianego kierunku, cechują się aktualnością i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Monitorowanie potrzeb rozwoju infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej i naukowej następuje z udziałem interesariuszy wewnętrznych. Uczelnia zapewnia, iż wszystkie działy administracji odpowiedzialne za wyposażenie i stan bazy dydaktycznej gromadzą informacje o potrzebach użytkowników, planują inwestycje, modernizacje, remonty i zakupy wyposażenia. Prowadzone są też dodatkowe działania, m.in. badania ankietowe wśród studentów oraz uruchamiany był tzw. Budżet Partycypacyjny. Kluczową rolę pełni Dział Zarządzania Infrastrukturą, który realizuje cykliczne (2 razy w roku) przeglądy stanu technicznego oraz wyposażenia sal wykładowych. Zidentyfikowane i zgłoszone potrzeby dotyczące doposażenia są uwzględniane w planie rzeczowo-finansowym lub realizowane w ramach bieżących środków finansowych. Cykliczne przeglądy realizuje także Dział Inwestycji i Remontów. Do Działu wpływają także bieżące zgłoszenia od jednostek organizacyjnych Uczelni na prace remontowe i inwestycyjne.

Monitoring infrastruktury IT należy do Centrum Informatyki, a zapotrzebowania realizowane jest także przez Dział Zamówień Publicznych. Centrum Informatyki na bieżąco wspiera pracowników i studentów poprzez dwa systemy elektroniczne: tzw. helpdesk Centrum Informatyki oraz Centrum Zarządzania Infrastrukturą. W systemach tych możliwe jest zgłoszenie awarii na przykład sieci wi-fi komputera, czy też usterek w pomieszczeniu. Ponadto, w Centrum Informatyki istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu elektronicznego, takiego jak: tablety, notebooki, czy rzutniki. W pracach rozwojowych uwzględniane są uwagi i propozycje zgłaszane przez nauczycieli, doktorantów i studentów w trakcie

bieżących kontaktów. Część uwag studentów przekazywanych jest poprzez system badania opinii studentów o zajęciach.

Biblioteka Główna i jej zasoby są oceniana przez użytkowników. Specjalne badania opinii studentów przeprowadzono w latach 2015–2017. Wyniki badań potwierdzają zadowolenie użytkowników z oferowanych zbiorów i usług. Wpływ na działalność Biblioteki Główniej mają przedstawiciele pracowników, doktorantów i studentów UEP w ramach Rady Bibliotecznej, organu opiniotwórczego Rektora UEP w sprawach dotyczących systemu bibliotecznego-informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zarówno wyżej opisane procedury jak i liczne realne działania związane z rozwojem infrastruktury dydaktycznej i informatycznej w pełni można potwierdzić, iż w Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury z udziałem studentów i nauczycieli akademickich a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza bardzo dobre warunki infrastrukturalne w stosunku do potrzeb dydaktycznych na kierunku. Pomieszczenia dydaktyczne obejmują sale wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, laboratoryjne, audytoria, aule. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w rzutniki/projektory, ekrany, nagłośnienie i dostęp do Internetu. Centrum Informatyki zapewnia wsparcie w zakresie dostępu do wszystkich systemów informatycznych. Studenci korzystają z kilku systemów, obejmujących m.in.: elektroniczną pocztę dla studentów, USOSweb, e-BOS (elektroniczne Biuro Obsługi Studentów, dawniej: e-dziekanat), e-sylabus, elektroniczne plany zajęć oraz ankiety studenckie.

Biblioteka Główna jest największą ogólnodostępną biblioteką z zakresu nauk ekonomiczno-społecznych w północno-zachodniej Polsce, w pełni zapewniająca zasoby biblioteczne potrzebne na kierunku. Biblioteka Uczelni prezentuje model biblioteki nowoczesnej i zawiera zbiory nie tylko tradycyjne, ale także znaczące zasoby elektroniczne. Stały dostęp do zasobów elektronicznych Biblioteki Główniej obejmuje: licencjonowane bazy danych, e-książek, e-czasopism, do których dostęp jest możliwy na miejscu, w sieci Uczelni lub poza terenem Uczelni.

We wszystkich budynkach studenci mogą korzystać z bezpłatnego Internetu Wi-Fi. Zapewniono w pełni wyposażone trzy sale przeznaczone do własnej pracy zespołowej oraz strefę relaksu, tzw. „Kącik czytelnika”. Studenci kierunku mogą ponadto korzystać z sal laboratoryjnych. Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a szczególnie z zakresie niedosłuchu organizowane są dodatkowe zajęcia. Uczelnia zapewnia i właściwie wykorzystuje infrastrukturę do kształcenia zdalnego. Nie stwierdzono zastrzeżeń co do jakości infrastruktury informatycznej i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Biorąc pod uwagę zarówno istniejące procedury jak i liczne realne działania związane z rozwojem infrastruktury dydaktycznej i informatycznej w pełni można potwierdzić, iż w Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury z udziałem studentów i nauczycieli akademickich a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego z którymi współpracuje Uczelnia jest zgodna z dyscyplinami: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki socjologiczne, do których został przyporządkowany oceniany kierunek oraz koncepcją kształcenia na kierunku polityka społeczna. Uczelnia, wśród interesariuszy z którymi współpracuje, wymienia, między innymi, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, np. Urząd Miasta w Poznaniu, Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu, radni Rady Miasta Poznania, Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu; organizacje pozarządowe, np. Fundacja Małymi Oczami, Dom Pomocy Społecznej Sióstr Serafitek, Fundacja Edukacji Kulturalnej Ad Arte, Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, Zrozumieć i Pomóc Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego; agendy rządowe, np. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; szkoły średnie, uniwersytety i uczelnie, w tym zagraniczne. 21.09.2016 została zawarta, na okres 5 lat, umowa ramowa z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Przedmiotem tej umowy jest partnerska współpraca w zakresie działalności dydaktycznej i rozwojowej oraz działalności naukowej, badawczej i realizacji wspólnych projektów z zakresu tematyki ubezpieczeń społecznych. Dzięki umowie ZUS zobowiązał się, między innymi, do prowadzenia wykładów, umożliwienia studentom odbycia staży i praktyk w ZUS, wsparcia merytorycznego studentów i doktorantów piszących prace dyplomowe z zakresu ubezpieczeń społecznych. Podobna umowa ramowa została zawarta 16.12.2016 z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Uczelnia zawarła również umowę z Fundacją Pomocy Osobom Niesłyszącym „Ton” w ramach której realizowano projekt „Kursy języka migowego w Wielkopolsce”.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma zróżnicowany charakter, w tym formalnych i nieformalnych spotkań, nie została zinstytucjonalizowana na poziomie ocenianego kierunku, funkcjonują jednak formalne gremia z udziałem pracodawców na poziomie ogólnouczelnianym – są to Rada Biznesu oraz Klub Partnera Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu (w skład Klubu weszło 81 podmiotów gospodarczych i instytucji). Z Radą konsultowane są efekty uczenia się, program studiów. Inną formą analizy potrzeb rynku pracy są kontakty pracowników Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym absolwentami ocenianego kierunku. Osoby reprezentujące otoczenie uczelni uczestniczą w prowadzeniu zajęć przez co aktywnie kształtują ich zawartość.

Dzięki konsultacjom z pracodawcami wdrożono zmiany dotyczące zawartości tematycznej zajęć z zakresu takich przedmiotów jak np.: zabezpieczenie społeczne oraz usługi społeczne wobec rodziny. Wynikiem konsultacji było też stworzenie dwóch specjalności służących rozwijaniu umiejętności przydatnych w wykonywaniu pracy zawodowej: umiejętności planowania, przygotowania

i przeprowadzania projektów społecznych, kierowanie zespołem w ramach realizacji projektu, analizy ekonomicznej realizowanych zadań, komunikowania o działalności administracji, szpitali, funduszy etc.

Pracodawcy zwrócili również uwagę na konieczność zaakcentowania w procesie kształcenia takich zagadnień jak: reakcja na zmiany w otoczeniu, komunikacja w zespole, prezentacje biznesowe, określania skutków podejmowania decyzji, konstruowanie strategii, dobór strategii działania, współpraca ze społecznością międzynarodową, Biznes English.

Na ocenianym kierunku systematycznie prowadzone są wykłady gościnne, np. przez pracowników ZUS, dziennikarzy lokalnych mediów, pracowników Obserwatorium Gospodarki i Rynku Pracy Aglomeracji Poznań, działaczy organizacji pozarządowych, między innymi, dotyczące funkcjonowania placówek wsparcia dziennego, warsztatów terapii zajęciowej. We współpracy z firmą Predictivesolutions Sp. z o.o. prowadzone są zajęcia Gospodarowanie kapitałem ludzkim, dzięki czemu studenci mogą otrzymać certyfikat potwierdzający umiejętność obsługi pakietu statystycznego SPSS/PASW.

Rokrocznie studenci ocenianego kierunku mogą uczestniczyć w różnorodnych wizytach studyjnych, np. w Stowarzyszeniu na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, Centrum Integracji Społecznej, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Centrum Aktywności Międzypokoleniowej Nowolipie. Organizowane są konferencje i seminaria, np. Dni Polityki Społecznej dot. prywatyzacji służby zdrowia i problemu wykluczenia mieszkaniowego, organizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadząc zróżnicowane działania na rzecz społeczności regionalnej i lokalnej, np. spektakl „Niezmienna. Historie nie zza siedmiu gór i lasów”, przygotowany we współpracy z uczniami szkoły specjalnej w Poznaniu; cykl promocyjny adresowany do uczniów szkół średnich pt. „Kino w działaniu: Pokazy filmowe z polityką społeczną UEP”, realizowany we współpracy z Fundacją Ad Arte; ogólnopolski konkurs „Ekonomia z ludzką twarzą” skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, Dzień Autyzmu.

Wykładowcy ocenianego kierunku przygotowują opracowania na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego, np. przeprowadzono ewaluację działalności Fundacji Małymi Oczami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj i zakres działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia podejmuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ma ona charakter systematyczny, sformalizowany i przybiera różne formy, w tym zapewniające dwustronny transfer wiedzy. Prowadzony sposób współpracy zapewnia właściwy dobór instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, przekładający się na wpływ jej wyników na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się, a także dalsze zacieśnianie i poprawę współpracy poprzez wzajemną wymianę informacji, wiedzy i umiejętności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów poprzez uczestniczenie w programach międzynarodowych takich jak: Program ERASMUS, Program LPP Erasmus, Intensive Programme/Erasmus oraz Program Erasmus+ (KA103 i KA107). Uczelnia zapewnia, iż studenci kierunku mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej w formie wyjazdów studyjnych oraz praktyk korzystając z oferty ponad 100 uczelni partnerskich, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus+ (26 państw członkowskich) oraz umów bilateralnych z uczelniami na całym świecie. Od 2015 r. zrealizowała 206 umów z 179 uczelniami pochodzącymi z 44 różnych krajów.

Z punktu widzenia kierunku studiów ważne, iż w latach 2015-2020 łącznie 7 studentów wyjechało na studia w ramach programu Erasmus+, a 1 osoba na praktykę zagraniczną i 1 osoba w ramach umowy bilateralnej. Proces umiędzynarodowienia dotyczył także nauczycieli akademickich. Liczba pracowników prowadzących zajęcia na kierunku, którzy w latach 2015-2020 wzięli udział w zagranicznych stypendiach, stażach, wykładach i konferencjach wynosi ogółem 277, w tym 8 wyjazdów w ramach Erasmus+.

Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, liczba godzin zajęć z języka obcego wynosi 240 godzin. W ofercie każdego programu studiów studenci mogą znaleźć wiele przedmiotów do wyboru w języku obcym. Na *polityce społecznej* studenci muszą zaliczyć konwersatorium w j. obcym, przy czym mogą wybierać 1 przedmiot spośród 13 przedmiotów z różnych obszarów tematycznych prowadzonych w 4 językach (10 w języku angielskim i po 1 w języku niemieckim, rosyjskim i hiszpańskim). Dodatkowo dodano pozycję Current issues of economy – wykład, który docelowo mają prowadzić wykładowcy z zagranicy wizytujący Uczelnię. Pozytywnie oceniając stosunkowo bogatą ofertę przedmiotów prowadzonych w języku obcym do wyboru należy zauważyć, iż nie ma jeszcze w ramach programu studiów przedmiotu obowiązkowego w języku obcym. Rekomenduje się wprowadzenie obowiązkowych zajęć w języku obcym. Ponadto warto rozszerzać udział literatury zagranicznej w pracach dyplomowych (obowiązek dotyczy tylko prac magisterskich) i w sylabusach.

Uczelnia jako formę umiędzynarodowienia kształcenia traktuje różnorodność oferty i wymiaru lektoratów z języków obcych. Studenci mogą przystępować do egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów znajomości języków obcych i korzystać z płatnych kursów językowych (Business English Certificate (BEC), London Chamber of Commerce and Industry (LCCI), Prüfung Wirtschaftsdeutsch International (PWD), Chambre de commerce et d'industrie de Paris (CCIP)). Podobnie pracownicy mogą korzystać z kursów organizowanych w ramach Budżetu Partycypacyjnego UE z języka angielskiego,

niemieckiego, rosyjskiego i hiszpańskiego. Liczba uczestników biorących udział w wymienionych kursach w latach 2015-2020 wskazuje na duże zainteresowanie tą formą kształcenia.

Podsumowując można potwierdzić, iż rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu nauczania są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku w tym zdobywa doświadczeni w zakresie mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

Można potwierdzić, iż zajęcia z języków obcych podlegają okresowej ocenie. Odbyna się to w ramach ankiet zgodnie z zasadami dotyczącymi badania opinii studentów o zajęciach dydaktycznych. Inne wymiary umiędzynarodowienia są analizowane przez Dział Współpracy z Zagranicą, który przeprowadza co najmniej raz w roku ankiety wśród studentów, aby otrzymać informacje zwrotne na temat wymiany międzynarodowej. Każdy uczestnik wymiany wypełnia też ankietę dla instytucji finansującej. Działania w zakresie rozszerzania gamy przedmiotów oferowanych w językach obcych czy wykorzystania komunikacji na odległość wskazują na stałe doskonalenie działań w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku. Podsumowując można potwierdzić, iż prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów poprzez uczestniczenie w programach międzynarodowych. Studenci kierunku mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej w formie wyjazdów studyjnych oraz praktyk.

W latach 2015-2020 łącznie 7 studentów wyjechało na studia w ramach programu Erasmus+, a 2 osoby na praktyki. Umiędzynarodowienie dotyczy także pracowników, którzy brali udział w zagranicznych stypendiach, konferencjach, kursach lub wykładach wynosiła (łącznie 277 osób).

Uczelnia jako formę umiędzynarodowienia traktuje różnorodność oferty i wymiaru lektoratów z języków obcych. Studenci mogą przystępować do egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów znajomości języków obcych. Formą umiędzynarodowienia podkreślaną przez Uczelnię jest uczestnictwo pracowników w międzynarodowych projektach badawczych. Ważną rozwijaną formą umiędzynarodowienia procesu nauczania jest oferowanie modułów kształcenia w językach obcych. Pozytywnie należy ocenić stosunkowo bogatą ofertę przedmiotów prowadzonych w języku obcym do wyboru. Można wskazać przykłady wykorzystania komunikacji na odległość do realizacji kontaktów międzynarodowych. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Kierunek polityka społeczna na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu zapewnia szerokie i wszechstronne wsparcie w procesie uczenia się. Uczelnia gwarantuje studentom warunki potrzebne do kompleksowego kształcenia. Studenci motywowani są do osiągnięcia wysokich wyników w nauce. Formy oraz metody nauczania dostosowywane są do różnorodnych potrzeb słuchaczy. Uniwersytet organizuje wsparcie, przygotowujące przyszłych absolwentów do wejścia na rynek pracy. Studenci motywowani są do działań pozaedukacyjnych na płaszczyznach naukowych, społecznych, sportowych i artystycznych. Uczelnia zapewnia studentom możliwość korzystania ze wsparcia materialnego. Kształcenie prowadzone na kierunku oraz wsparcie ze strony Uczelni jest systematyczne, stałe oraz dostosowane do potrzeb studentów.

Studenci motywowani są do wszelkiego rodzaju naukowych działań pozaprogramowych, takich jak udział w konferencjach (na przykład „Dni Polityki Społecznej”), projektach badawczych (na przykład udział w badaniach przedsiębiorstw społecznych), grantach, wyjazdach (na przykład „Polityka społeczna off road”), seminariach organizowanych w Uczelni przez instytucje zewnętrzne (na przykład seminarium dotyczące przedsiębiorczości społecznej prowadzone przez prezesa Związku Organizacji Sieci Współpracy Barka), konkursach. We wszystkich tego typu inicjatywach studenci mogą liczyć na wsparcie merytoryczne oraz mentoring ze strony osób odpowiedzialnych za poszczególne projekty. Studenci wspierani są również finansowo przy podejmowaniu działań programowych. Mają także zapewnioną opiekę naukową przy prowadzeniu badań i przygotowywaniu publikacji. Studenci mogli również wziąć udział w projekcie „Podniesienie kompetencji studentów Wydziału Ekonomii UEP”, w ramach którego zorganizowano warsztaty, szkolenia, wizyty studyjne, zajęcia oraz zadania projektowe między innymi w celu rozwijania kompetencji związanych z kierunkiem polityka społeczna.

Studenci kierunku polityka społeczna mogą liczyć na wsparcie w związku z prowadzeniem kształcenia w formie online. Studenci mogli wziąć udział w szkoleniach oraz warsztatach dotyczących obsługi platform i stron używanych przez Uczelnię. Wszystkie potrzebne materiały dotyczące pomocy technicznej oraz dane kontaktowe do osób zajmujących się wsparciem informatycznym dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce Koronawirus. Studenci wykluczeni cyfrowo mogą skorzystać ze wsparcia Uczelni w postaci korzystania z infrastruktury, specjalistycznych oprogramowań przydatnych w przyszłej pracy zawodowej, bezpłatnej, bezprzewodowej, ogólnodostępnej sieci wi-fi bądź wypożyczając potrzebny sprzęt. Studenci mogą również korzystać z pomieszczeń oraz sprzętów Uczelni podczas obron prac dyplomowych. Uczelnia, przed pandemią, umożliwiała wszystkim studentom korzystanie ze wszystkich wyżej wymienionych zasobów.

Kształcenie prowadzone na Uczelni przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy. Studenci kierunku polityka społeczna mogą skorzystać z szerokiej oferty Biura Karier Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Informacje na temat Biura i jego działań oraz dane kontaktowe dostępne są dla studentów na stronie internetowej Uczelni oraz w social mediach Biura Karier. Biuro Karier oferuje studentom udział w warsztatach, szkoleniach i wykładach, pozyskiwanie ofert pracy i praktyk,

pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych. Studenci mogą również skorzystać z indywidualnego doradztwa zawodowego prowadzonego przez Biuro Karier oraz uzyskać informacje na temat praktyk nieobowiązkowych. Jednym z działań Biura Karier jest również informowanie o interesujących ofertach pracy. Biuro Karier od wielu lat corocznie organizuje targi pracy JOB SPOT, gdzie studenci mogą wziąć udział w rozwijających spotkaniach z przedstawicielami firm zewnętrznych. W dobie pandemii targi przeprowadzane są w formie online. Biuro Karier współpracuje z Wojewódzkim Urzędem Pracy, co również jest dużym wsparciem dla przyszłych absolwentów. Wydarzenia organizowane są zarówno samodzielnie przez Biuro, jak i we współpracy z jednostkami zewnętrznymi, na przykład z Klubem Partnera UEP.

Studenci kierunku polityka społeczna mogą skorzystać ze wsparcia materialnego. W ofercie Uczelni dostępne są: stypendia socjalne, stypendia socjalne dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia Rektora dla najlepszych studentów, zapomogi oraz kredyty studenckie. Studenci mogą również uzyskać wsparcie materialne przy finansowaniu udziału między innymi w konferencjach, projektach badawczych bądź konkursach. Wszystkie informacje dotyczące wsparcia finansowego publikowane są na tablicach ogłoszeń, dostępne są również na stronie internetowej oraz rozsyłane są mailowo. Potrzebne dokumenty studenci mogą wydrukować ze strony internetowej Uczelni.

Uczelnia daje słuchaczom możliwość rozwoju na płaszczyznach pozaprogramowych, umożliwiając działania społeczne, organizacyjne, sportowe i artystyczne. Na Uczelni funkcjonuje Akademicki Związek Sportowy, Klub Biegacza, Chór Żeński oraz Chór Kameralny. Studenci mogą również działać w różnych organizacjach studenckich oraz brać udział w różnorodnych projektach organizowanych przez Uczelnię, które pozwalają na poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych nie tylko z kierunkiem polityka społeczna. Działania prowadzone na Uczelni wzbogacają kształcenie, co czyni je kompleksowym a przyszłym absolwentom zapewnia różnorodne kompetencje. Uczelnia organizuje różne projekty, mające na celu wszechstronny rozwój studentów. Studenci mają również możliwość działań wolontaryjnych przy organizacji różnego rodzaju wydarzeń zarówno na Uczelni, jak i poza nią.

Uczelnia prowadzi wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie dopasowane jest do różnego rodzaju niepełnosprawności. Osoby z niepełnosprawnościami mogą liczyć na przychyłność i indywidualne podejście do spraw ze strony zarówno pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i ze strony administracji i władz Uczelni. Uczelnia zapewnia warunki sprzyjające osobom z niepełnosprawnościami, umożliwiając zarówno dostosowane kształcenie, jak i odpowiednią infrastrukturę. Studenci z niepełnosprawnościami mogą również nagrywać prowadzone na Uczelni zajęcia i są im udostępniane wszelkiego rodzaju potrzebne do nauki materiały. Uczelnia gwarantuje studentom z niepełnosprawnościami potrzebny specjalistyczny sprzęt, w który zaopatrzone są sale dydaktyczne, korytarze oraz biblioteka. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o indywidualizację procesu kształcenia. Na Uczelni za bezpośrednią pomoc osobom z niepełnosprawnościami odpowiedzialni są Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz Zespół ds. Osób z Niepełnosprawnościami Biura Obsługi Studenta. Uczelnia wspiera również studentów wychowujących dzieci, którzy również mogą liczyć na indywidualizację procesu kształcenia, czy też skorzystać ze żłobka dla dzieci pracowników i studentów UEP oraz korzystać z infrastruktury Uczelni między innymi takiej jak przewijaki.

Na Uczelni studiuje wielu studentów – cudzoziemców. Są to osoby studiujące na Uczelni, jak i osoby uczęszczające na zajęcia w ramach programu Erasmus+. Studenci zagraniczni mogą liczyć na

kompleksowe wsparcie oraz pomoc ze strony władz i administracji Uczelni. Studenci mogą również zwracać się w sprawach problematycznych do Parlamentu Studentów. Uniwersytet zapewnia studentom potrzebne informacje, ale także umożliwia dostęp do infrastruktury Uczelni poprzez udostępnianie przestrzeni oraz dostępu do sieci wifi. Informacje dla osób z zagranicy dostępne są w formie bezpośredniej – na terenie Uczelni bądź poprzez kontakt telefoniczny z władzami i administracją Uczelni. Kompleksowe informacje udostępniane są również na stronie internetowej Uczelni w zakładce Informacje dla cudzoziemców. W angielskiej wersji strony dostępne są wszystkie potrzebne komunikaty oraz ważne numery kontaktowe do jednostek takich jak International Relations Office. Wszelkie informacje dostępne są na stronie internetowej w języku polskim i rosyjskim.

Studenci mogą skorzystać z indywidualizacji procesu kształcenia. Indywidualizacja ma na celu przystosowanie programu kształcenia do potrzeb poszczególnych studentów. Przeznaczona jest dla osób szczególnie uzdolnionych, osób z niepełnosprawnościami oraz kształcących się na różnych kierunkach. Studenci korzystający z indywidualizacji procesu kształcenia mają zapewnioną odpowiednią opiekę dydaktyczno-naukową i mogą liczyć na szerokie wsparcie ze strony Uczelni. Informacje dotyczące konferencji, projektów badawczych, warsztatów i szkoleń dostępne są na stronie internetowej i w social mediach Uczelni oraz rozsyłane są mailingiem.

Studenci kierunku polityka społeczna w sytuacjach delikatnych i problematycznych mogą liczyć na wsparcie ze strony władz Uczelni. Studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski do Dyrektora Studiów, Prorektora ds. edukacji i studentów lub Rektora UEP. Skargi i wnioski można również składać poprzez Biuro Obsługi Studenta lub Biuro Rektora. Studenci zgłaszają je w formie pisemnej, mailowej bądź ustnej, po uprzednim umówieniu się na spotkanie z poszczególnymi pracownikami. Studenci mogą również kontaktować się z przedstawicielami Parlamentu Studenckiego w celu otrzymania pomocy bądź wsparcia w sytuacjach problematycznych. Parlament Studencki powołał funkcję Rzecznika Spraw Studenta, do którego studenci bezpośrednio mogą zgłaszać wszystkie problemy.

Studenci kierunku polityka społeczna regularnie i kompleksowo informowani są o kwestiach dotyczących bezpieczeństwa. Na Uczelni prowadzone są różnorodne działania uświadamiające studentów w kwestiach szeroko pojętego bezpieczeństwa, dyskryminacji, mobbingu, przemocy i molestowań. Rektor Uczelni powołał Pełnomocniczkę ds. Równego Traktowania na UEP, której zadaniem jest przeciwdziałanie wszelkiego rodzaju dyskryminacji na Uczelni oraz informowanie studentów w powyższych kwestiach. Dzięki powołaniu Pełnomocniczki Uczelnia podjęła wiele działań zapobiegających dyskryminacji, między innymi w 2020 roku wydano poradnik „Jak reagować na molestowanie seksualne”. W sytuacjach problematycznych studenci mogą zgłosić się do opiekunów roku, Dziekanów bądź Prorektora ds. Edukacji i Studentów oraz do przedstawicieli Parlamentu Studenckiego. Na Uczelnia dostępne jest wsparcie psychologiczne, kierowane do zainteresowanych studentów, jak i do osób dotkniętych różnego rodzaju przemocą. Wsparcie można otrzymać w formie telefonicznej bądź na platformach internetowych. Studentów informuje się o wszelkiego rodzaju procedurach oraz możliwych konsultacjach na początku roku akademickiego, podczas szkoleń prowadzonych przez Władze Uczelni oraz przedstawicieli Parlamentu Studenckiego. Studenci mogą również wziąć udział w różnorodnych szkoleniach i warsztatach dotyczących szeroko pojętego bezpieczeństwa.

Na Uczelni prowadzone są działania dające studentom możliwość udziału w wymianach międzynarodowych. Studenci mogą również skorzystać z wyjazdów na uczelnie zagraniczne w ramach programu Erasmus+. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu organizuje także różnorodne wydarzenia

o charakterze międzynarodowym, w których biorą udział osoby z zagranicy. Uczelnia daje również studentom możliwość udziału w szkoleniach, warsztatach bądź konferencjach o charakterze międzynarodowym.

Uczelnia umożliwia studentom skorzystanie ze wsparcia ze strony nauczycieli poza zajęciami programowymi. Na Uczelni prowadzone są konsultacje oraz dyżury dedykowane studentom. Informacje na temat terminów dyżurów oraz konsultacji dostępne są na stronie internetowej Uczelni, gdzie również podane są maile i telefony kontaktowe do poszczególnych prowadzących. Studenci informowani są także przez prowadzących o możliwości korzystania z konsultacji, jak i o ich terminach, podczas pierwszych zajęć. Chwilowo, w dobie pandemii Koronawirusa, konsultacje oraz dyżury odbywają się zdalnie, na platformach internetowych. Dyżury oraz konsultacje odbywają się dwa razy w tygodniu i są dostosowane do planu zajęć studentów. Na Uczelni istnieje również funkcja opiekuna roku, której celem jest pomoc studentom. Informacje na temat nazwisk oraz dane kontaktowe do opiekunów poszczególnych kierunków i roczników, podane są na stronie internetowej. Studenci mogą liczyć na pomoc opiekuna w sytuacjach problematycznych zarówno grupowych, jak i indywidualnych.

Studenci kierunku polityka społeczna mogą liczyć na wsparcie kadry administracyjnej. Pomoc ze strony kadry administracyjnej jest kompleksowa i dotyczy spraw takich jak informacje na temat procesu kształcenia oraz wsparcia finansowego, a także uzyskiwania wszelkiego rodzaju potrzebnych dokumentów. Informacje kontaktowe do poszczególnych pracowników administracji dostępne są na stronie internetowej Uczelni. Kontakt z administracją możliwy jest w formie mailowej, telefonicznej bądź bezpośredniej – stacjonarnie, na terenie Uczelni. Za obsługę studentów Uczelni odpowiedzialni są przede wszystkim przedstawiciele Biura Obsługi Studenta, którzy odpowiadają za stały kontakt i pomoc studentom. W Biurze Obsługi Studenta interesariusze wewnętrzni mogą liczyć na otrzymanie wszystkich potrzebnych informacji, a w wyjątkowych przypadkach kierowani są do odpowiednich pracowników Uczelni.

Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu funkcjonuje Parlament Studencki, w którego skład wchodzi ponad 80 osób, w tym między innymi przedstawiciele kierunku polityka społeczna. Członkowie Parlamentu aktywnie uczestniczą w działaniach prowadzonych przez Uczelnię. Przedstawiciele Parlamentu regularnie biorą udział w inicjatywach skierowanych do grona studenckiego, jednocześnie je współtworząc. Parlament organizuje wiele inicjatyw integracyjnych (na przykład obóz integracyjny Adapt, Mosty Ekonomiczne), kulturalnych (na przykład Juwenalia oraz Bal UEP), naukowych (na przykład Test Wiedzy Ekonomicznej), społecznych, działając wolontaryjnie na rzecz studentów. Studenci wchodzący w skład Parlamentu Studenckiego są również często członkami innych gremiów uczelnianych. Członkowie Parlamentu mogą liczyć na merytoryczne i finansowe wsparcie ze strony władz Uczelni. Parlament działa również na rzecz studentów, będąc z nimi w bezpośrednim kontakcie. W przypadku spraw problematycznych studenci mogą zwrócić się o pomoc do Parlamentu i rozwiązać indywidualne problemy.

Na kierunku polityka społeczna funkcjonują dwa koła naukowe: Studenckie Koło Naukowe „HaeR” oraz Studenckie Koło Naukowe Polityki Społecznej. Oba koła posiadają swoich opiekunów, którzy sprawują nadzór merytoryczny nad prowadzonymi przez koła działaniami. Obecnie koła funkcjonują w formie online, lecz w czasie przedpandemicznym funkcjonowały na terenie uczelni i posiadały odpowiednią infrastrukturę. Koła mogą również liczyć na wsparcie materialne ze strony Uczelni. Członkowie kół uczestniczą w różnego rodzaju spotkaniach, konferencjach oraz debatach dotyczących nie tylko

tematów związanych z kierunkiem polityka społeczna. Koła prowadzą również swoje kanały na social mediach, działając informacyjnie na rzecz studentów Uczelni.

Uczelnia, dzięki uczestnictwu studentów, prowadzi ewaluację oraz monitoruje szeroko pojęte wsparcie, w tym efektywność funkcjonującego na Uczelni wsparcia studentów, form prowadzonego wsparcia oraz poziomu zadowolenia interesariuszy zewnętrznych. Ewaluacja prowadzona jest na dwa sposoby – formalnie oraz nieformalnie i ma na celu nie tylko udoskonalenie kształcenia, lecz także ulepszenie szeroko pojętego funkcjonowania Uczelni. W sposobie formalnym studenci mogą wziąć udział w badaniach ankietowych opinii na temat infrastruktury Uczelni, nauczania w formie online, wymian międzynarodowych, jakości kształcenia poszczególnych zajęć, a przede wszystkim na temat kadry dydaktycznej oraz administracyjnej Uczelni. Studenci kierunku mogli również wziąć udział w ankiecie oceniającej kierunek polityka społeczna oraz odpowiedzieć na pytanie, czy zamierzają kontynuować studia na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Studenci informowani są o możliwości wzięcia udziału w badaniach ankietowych poprzez mailing. Ankiety można wypełniać na stronie e-UEP. Treść oraz wyniki poszczególnych badań ankietowych opracowują Dyrektorzy Studiów. Przy pracy nad badaniami ankietowymi, a następnie przy analizie wyników, udział biorą również przedstawiciele Parlamentu Studenckiego. Studenci mogą również zgłosić się nieformalnie do Dyrektora Studiów, Prorektora ds. edukacji i studentów, Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Biura Obsługi Studenta, Biura Rektora, Pełnomocnika ds. Osób z niepełnosprawnością, Biura Karier bądź Parlamentu studenckiego. Wszystkie problemy studenci mogą zgłaszać bezpośrednio bądź w postaci mailowej albo w formie podań. Wielu przedstawicieli Samorządu jest również członkami wszelkiego rodzaju zespołów i komisji, gdzie mogą przekazywać swoje bądź zgłoszone im uwagi odnośnie kształcenia oraz funkcjonowania Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analizując aspekty związane z Kryterium 8, należy uznać je za spełnione. Studenci kierunku polityka społeczna otrzymują kompleksowe wsparcie w osiąganiu efektów uczenia się oraz w procesie uczenia się. Uczelnia gwarantuje dostęp do bogatego wsparcia naukowego, dydaktycznego oraz socjalnego. Studentom zapewnione jest wsparcie materialne, które funkcjonuje należycie. Studenci mogą również skorzystać z indywidualizacji procesu kształcenia oraz liczyć na wsparcie we wszystkich indywidualnych sprawach związanych z procesem studiów. Uczelnia przygotowuje słuchaczy do świadomego wejścia na rynek pracy oraz pomaga w kierunkowaniu kariery zawodowej. Uczelnia gwarantuje możliwość wszechstronnego rozwoju pozaedukacyjnego. Osobom z niepełnosprawnościami oraz studentom zagranicznym zapewnia się odpowiednią opiekę oraz umożliwia pełne kształcenie. Studenci mogą liczyć na pomoc ze strony Uczelni, stały kontakt z kadrą naukową i pracownikami administracji. Na Uczelni funkcjonuje Parlament Studencki oraz koła naukowe, dzięki czemu studenci mogą doskonalić swoje umiejętności i działać na rzecz Uczelni poza zajęciami programowymi. Władze kierunku polityka społeczna regularnie monitorują proces kształcenia, ulepszając jakość studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- Czynne i efektywne funkcjonowanie dwóch kół naukowych: Studenckiego Koła Naukowego „HaeR” oraz Studenckiego Koła Naukowego Polityki Społecznej. Koła pomagają studentom w szerokim pozaprogramowym rozwoju. Członkostwo w kołach umożliwia aktywną organizację różnorodnych wydarzeń o charakterze naukowym oraz umożliwia udział w wielu rozwijających inicjatywach naukowo-praktycznych. Studenci otrzymują wsparcie merytoryczne ze strony opiekunów, sprawujących nadzór nad kołami. Koła uzyskują wsparcie finansowe ze strony Uczelni, dzięki któremu mogą realizować różnorodne projekty.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje dotyczące studiowania na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu dostępne są publicznie. Informacje udostępniane są zarówno na stronie internetowej, jak i w siedzibie Uczelni w specjalnie stworzonych gablotach oraz na tablicach. Przekazywane komunikaty są czytelne i zrozumiałe. Strona internetowa Uczelni jest intuicyjna, co pomaga w szybkim znalezieniu poszukiwanych informacji. Wszystkie potrzebne informacje publikowane są na stronie głównej, co umożliwia łatwe odnalezienie spraw bieżących, które są regularnie uaktualniane. Strona dostępna jest w języku polskim oraz angielskim. Korzystanie ze strony w celu uzyskania informacji nie wymaga logowania, lecz jest ogólnodostępne zarówno dla studentów, pracowników Uczelni, jak i dla osób zewnętrznych. Strona dostosowana jest do potrzeb osób słabowidzących i niedowidzących dzięki opcji kontrastu oraz powiększenia tekstu. Najważniejsze informacje i dokumenty, dotyczące Uczelni publikowane są regularnie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Informacje dotyczące ogólnej charakterystyki kształcenia, toku studiów, procesu nauczania, uczenia się oraz sposobu organizacji studiów dostępne są w Dziekanatach oraz zawarte są na stronie internetowej Uczelni. Na stronie dostępne są również dokumenty w wersji do pobrania. Wszystkie przydatne komunikaty dla kandydatów, dotyczące rekrutacji, takie jak informacje o warunkach przyjęcia na studia, kwalifikacjach i kompetencjach kandydatów oraz terminarzu, dostępne są na stronie Uczelni w zakładce Kandydaci. W celu uzyskania poszukiwanych informacji kandydaci mogą także kontaktować się mailowo oraz telefonicznie z administracją Uczelni. Na stronie i social mediach Uczelni można również znaleźć informacje dotyczące Samorządu Studenckiego, kół naukowych, działań sportowych i artystycznych oraz wsparcia materialnego. Na stronie Uczelni znajdują się też informacje o kwalifikacjach i tytułach zawodowych, a także programy studiów, sylabusy, efekty uczenia do poszczególnych przedmiotów oraz sposoby ich weryfikacji. Zasady dotyczące dyplomowania upublicznione są na stronie internetowej Uczelni w zakładce Proces dyplomowania, gdzie opisane są dokładne wymagania oraz uszczegółowiona jest organizacja i przebieg egzaminów dyplomowych. Na stronie dostępne są również wszystkie potrzebne informacje kontaktowe, informacje o strukturze i poszczególnych jednostkach Uczelni, obowiązujące na Uczelni akty prawne oraz bieżące ogłoszenia.

Kompleksowe i aktualne informacje dotyczące metod i technik kształcenia na odległość dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce Koronawirus. Studenci informowani są o sposobie prowadzenia zajęć oraz o wymaganym sprzęcie zarówno na szkoleniach na początku roku

akademickiego, jak i na pierwszych zajęciach z poszczególnych przedmiotów. Osoby wykluczone cyfrowo mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni w postaci wypożyczenia sprzętu bądź udostępnienia infrastruktury. W przypadku problemów technicznych istnieje możliwość uzyskania wsparcia ze strony Uczelni od osób zajmujących się sprawami dotyczącymi kwestii informatycznych. Informacje dotyczące pomocy dostępne są w zakładce Kontakt – Pomoc techniczna.

Monitorowaniem informacji o Uczelni i studiach zajmują się: Dział Marketingu, Dział Dydaktyki, Biuro Obsługi Studenta oraz Dział Współpracy z Zagranicą. Poszczególne jednostki regularnie weryfikują jakość treści oraz sposób przekazu informacji, analizując aktualność oraz rzetelność informacji. Uczelnia w przeprowadzanym badaniu ankietowym, umożliwiła studentom ocenę satysfakcji z funkcjonowania Uczelni w formie online, między innymi ocenę jakości i formy publikowanych informacji. Na stronie internetowej dostępna jest również Skrzynka pomysłów, gdzie pracownicy oraz studenci mogą wysłać sugestie, mające na celu usprawnienie funkcjonowania Uczelni. Forma strony internetowej była konsultowana ze studentami oraz Parlamentem Studenckim. Parlament Studencki jest również w stałym kontakcie z Działem Marketingu, mogąc sugerować treści publikowanych informacji zarówno na stronie internetowej, jak i na terenie Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny i komunikatywny dostęp do informacji o studiach i procesie kształcenia. Informacje dostępne są dla różnych grup odbiorców, między innymi dla osób z niepełnosprawnościami i studentów zagranicznych. Kandydaci na studia również mają łatwy i bezpośredni dostęp do wszystkich potrzebnych komunikatów dotyczących rekrutacji. Dostęp do informacji jest kompleksowy, a informacje przejrzyste i aktualne. Zakres i jakość zawartych informacji w pełni spełnia wymogi, a ich jakość jest regularnie doskonała. Informacje publikowane są różnymi kanałami zarówno internetowymi, jak i udostępniane stacjonarnie na terenie Uczelni. Aktualność oraz kompleksowość publikowanych informacji jest regularnie monitorowana oraz udoskonalana o potrzebne komunikaty.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór nad kierunkiem polityki społecznej (na wszystkich stopniach i formach) sprawuje powołany przez Rektora dyrektor studiów w zakresie ekonomii. Zakres obowiązków i odpowiedzialności dyrektora studiów w odniesieniu do powierzonych mu kierunków określone są w § 75 Statutu UEP,

Regulaminie Studiów oraz Zarządzeniu Rektora UEP nr 69/2020 z 4.09.2020 r. (Zarządzenie nr 69/2020 Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 4 września 2020 roku w sprawie kierunków studiów powierzonych Dyrektorom Studiów w UEP oraz zakresu ich zadań). Dyrektor studiów nadzoruje prawidłowy przebieg procesu kształcenia na kierunku, inicjuje i nadzoruje działania związane z projektowaniem, modyfikacją i doskonaleniem programu studiów kierunku, koordynuje obsadę zajęć oraz przeprowadza ocenę jakości prowadzonej na kierunku działalności dydaktycznej. Proces kształcenia oraz obsługę studentów na kierunku dyrektor prowadzi wraz z zespołem BOS. Działalność dyrektora studiów kontroluje i weryfikuje prorektor ds. edukacji i studentów, która nadzoruje całokształt działalności dydaktycznej w UEP zgodnie z Zarządzeniem Rektora UEP nr 67/2019 z 4.11.2019 r. – (Zarządzenie nr 67/2019 Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 4 listopada 2019 roku w sprawie zakresu kompetencji i obowiązków prorektora ds. edukacji i studentów).

Wszelkie modyfikacje programów studiów przeprowadzane są w oparciu o Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), ostatnia aktualizacja wprowadzona uchwałą nr 9 (2019/2020) Senatu UEP (Uchwała nr 9 (2019/2020) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 27 września 2019 roku – aktualizacja wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz Załączniki do Uchwały nr 9 (2019/2020) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 27 września 2019 roku – aktualizacja wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia). Nadzór sprawuje Rektor we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia. WSZJK obejmuje działania opisane w załącznikach do ww. uchwały, jak również zawiera informację dotyczącą podziału odpowiedzialności oraz wymagań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia. Dokumentacja modyfikacji programu studiów kierunku przygotowywana jest przez komisję ds. studiów oraz dyrektora studiów w zakresie ekonomii. W obecnie funkcjonującej strukturze Uczelni nadrzędną rolę opiniotwórczą i doradczą w zakresie programów studiów pełni powoływana przez Rektora Rada Programowa UEP, której zadania reguluje § 85 pkt. 6 Statutu UEP. Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku, jak również efekty uczenia się są przyjmowane i zatwierdzane w formie uchwały przez Senat UEP po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Programowej oraz samorządu studenckiego.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Aktualne dokumenty regulujące te procesy to: Zarządzenie nr 2/2021 Rektora UEP z 12.01.2021 r. w sprawie kierunkowej komisji rekrutacyjnej oraz Zarządzenie nr 99/2020 Rektora UEP z 27.10.2020 r. w sprawie nadzoru nad procesem rekrutacji (Uchwała nr 98 z dnia 25 czerwca 2021 roku ws. warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów pierwszego stopnia w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w roku akademickim 2022/2023).

Program kierunku polityka społeczna podlega okresowym przeglądom w celu doskonalenia treści i metod kształcenia oraz unowocześnienia i uatrakcyjnienia oferty programowej. Ocenę jakości procesu dydaktycznego na kierunku, jak również wszelkie działania doskonalące i naprawcze przeprowadza dyrektor studiów. Zakres weryfikacji kierunku obejmuje m.in. aktualizację oferowanych przedmiotów do wyboru oraz tematów seminariów dyplomowych, zgodność treści z założonymi celami i efektami uczenia czy ocenę kompetencji kadry dydaktycznej. Podstawowym źródłem informacji wykorzystywanym w procesie zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia na kierunku jest opinia Rady Programowej UEP i pracowników dydaktycznych, którzy na bieżąco oceniają proces kształcenia, jak również opinia studentów wyrażona w semestralnych ankietach studenckich oraz udział studentów w gremiach UEP nadzorujących i zatwierdzających programy studiów (Rada Programowa, Senat).

Przeprowadzane są badania opinii i preferencji studentów w zakresie dalszego kształcenia i dostosowania oferty dydaktycznej. Cenne źródło informacji stanowią również opinie absolwentów oraz otoczenia gospodarczego, dzięki którym wprowadzane są zmiany związane z dostosowaniem oferty dydaktycznej do zmieniających się uwarunkowań rynku pracy. Koncepcje kierunków i programów studiów opiniowane są także przez ekspertów zewnętrznych.

Ocena jakości procesu kształcenia na kierunku *polityka społeczna* z punktu widzenia osiągania przez studentów założonych kierunkowych efektów uczenia się obejmuje:

- semestralne badanie ankietowe studentów dotyczące oceny zajęć;
- prowadzenie hospitacji zajęć przez kierowników katedr;
- coroczne badanie studentów kończących studia dotyczące oceny procesu kształcenia;
- ocenę wyników sesji egzaminacyjnej oraz egzaminów dyplomowych dokonywaną przez Radę Programową na podstawie raportów przedkładanych przez Dyrektora studiów w zakresie ekonomii.

W okresowej ocenie procesu dydaktycznego realizowanego na kierunku *polityka społeczna* brane są także pod uwagę wyniki sesji egzaminacyjnych oraz liczby obronionych prac dyplomowych na zakończenie poszczególnych cykli kształcenia.

Przeglądy i aktualizacje sylabusów dokonywane są corocznie – w czerwcu po zakończeniu semestru letniego system jest udostępniany autorom, którzy dokonują niezbędnych korekt dotyczących zarówno tematów zajęć, jak i proponowanej literatury oraz metod zaliczania. Przyjętą zasadą jest wprowadzanie nowych pozycji literatury, przy czym literatura obowiązkowa powinna być dostępna w bibliotece UEP. Przeglądu sylabusów dokonuje także dyrektor studiów, który sprawdza, których kończących zatrudnienie w UEP dydaktyków należy zastąpić w funkcji autorów sylabusów – zmiana jest konsultowana z kierownikami katedr. Dyrektor studiów kontroluje także to, czy wszystkie sylabusy są wprowadzone, w razie braków zleca uzupełnienie brakujących plików. Kompleksowy, dokładniejszy przegląd sylabusów na kierunku *polityka społeczna* w 2019/2020 został dokonany na II stopniu (w tym roku zaczął studia ostatni rocznik na II stopniu, jeśli chodzi o I stopień wprowadzono zmiany i uzupełnienia w sylabusach bieżącego rocznika. Uczelnia nie praktykuje tworzenia raportów czy notatek, informacje o nieprawidłowościach są na bieżąco przekazywane do odpowiednich osób, które podejmują działania naprawcze. Przegląd sylabusów na I stopniu wykazał szereg niedociągnięć: brakowało kilku sylabusów przedmiotów na specjalności *komunikacja społeczna*, zgłoszono konieczność zaktualizowania literatury oraz metod nauczania i sposobów sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się, a także liczby ECTS uzyskiwanych w zajęciach z bezpośrednim udziałem wykładowcy.

Zgodnie z art. 352 ust. 14 ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce w celu dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy uczelnia prowadzi także monitoring karier zawodowych swoich absolwentów. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu śledzi losy absolwentów, ale raporty nie obejmują danych dotyczących poszczególnych kierunków studiów. Ostatni raport (IV edycja badań) pochodzi z listopada 2018 roku. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem kolejnego raportu. Na stronie 'absolwenci', 'awanse absolwentów' prezentowane są sylwetki absolwentów UEP, którzy odnieśli sukces zawodowy. Od bieżącego roku akademickiego realizowany jest projekt "Liderzy dla studentów". Jego celem jest zbudowanie płaszczyzny współpracy między absolwentami UEP i uczelnią polegającą na angażowaniu absolwentów odnoszących sukcesy w praktyce gospodarczej i sektorze publicznym w proces dydaktyczny oraz tworzenie różnych form wsparcia dla studentów. Korzyści projektu są

wielorakie: tworzone są realne więzi pomiędzy absolwentami i uczelnią przejawiające się w praktycznych działaniach, uruchamiane są konkretne formy pomocy dla absolwentów rozpoczynających karierę zawodową, tworzy się międzypokoleniowa więź pomiędzy kolejnymi rocznikami absolwentów opierająca się na zasadzie wzajemności: otrzymana pomoc i wsparcie jest swoistym darem przekazywanym młodszym koleżankom i kolegom

Ważnym elementem dbałości o podnoszenie jakości kształcenia w UEP są zainicjowane w ubiegłym roku akademickim dobre praktyki dotyczące podnoszenia poziomu prac dyplomowych polegające na dokonywaniu metodycznych i przedmiotowych analiz prac i recenzji. Prace podlegają krytycznej rewizji, a wnioski są przyczynkiem do działań naprawczych. W toku wizytacji uczelnia udostępniła:

1. Notatkę z przeglądu Kart Hospitacji zajęć na kierunku polityka społeczna;
2. Dokumenty dotyczące ankietyzacji zajęć, w tym:
 - jakości nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; w tym treść ankiety oraz wyniki ankiety porównujące kształcenie on-line z kształceniem w salach, dodatkowo notka na spotkanie katedry;
 - ankiety ewaluacyjnej zajęć dydaktycznych przeprowadzanej przez nauczycieli;
 - ankietyzacji studentów, kadry akademickiej oraz otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie opinii dotyczących programu studiów;
3. Wyniki audytu prac dyplomowych na kierunku polityka społeczna za rok 2019/2020.

Co roku w Uczelni odbywa się konferencja dydaktyczna, podczas której dyskutowane są kwestie jakości kształcenia, problemy i kierunki rozwoju dydaktyki, prezentowane są wyniki przeprowadzonych badań wśród studentów.

UEP jest sygnatariuszem PRME (The Principles for Responsible Management Education - Zasady Odpowiedzialnego Kształcenia Menedżerów), co obliguje uczelnię m.in. do tworzenia ram edukacyjnych, materiałów i środowisk, które umożliwiają efektywne uczenie się odpowiedzialnych liderów. Na kierunku *polityka społeczna* PRME wdrażane są na następujących przedmiotach: *działalność pożytku publicznego i wolontariat, ekonomia rozwoju, etyka gospodarcza*, a tematykę związaną ze zrównoważonym rozwojem podejmuje się na 5 seminariach licencjackich i 8 seminariach magisterskich (Raport PRME 2018-20). Cyklicznie dokonuje się przeglądów i modyfikacji oferty dydaktycznej pod tym kątem.

Uczelnia znajduje się obecnie w procesie ubiegania się o akredytację AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business), w związku z powyższym posiada dostęp do szkoleń - szeregu comiesięcznych wspólnych sesji prowadzonych w celu omówienia bieżących problemów i trendów w edukacji biznesowej. Jest to platforma wymiany pomysłów i najlepszych praktyk przez najlepsze szkoły biznesu.

Uczelnia otrzymuje opinie PKA, poprzednia ocena ujęta Uchwałą Nr 94/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 marca 2013 r. sprawie oceny programowej na kierunku polityka społeczna prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu-była oceną wyróżniającą.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni zostały formalnie przyjęte oraz wdrożone procedury związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. System zapewniania jakości kształcenia ukierunkowany jest na ocenę realizacji osiągania efektów uczenia się i doskonalenie programu kształcenia, a także podniesienie jakości nauczania. Jakość kształcenia na ocenianym kierunku, polityka społeczna podlega systematycznej walidacji, wszystkie wymogi ustawowe są spełnione. Skuteczność podejmowanych działań ocenia się jako bardzo dobry.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie wyróżniającej oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę nie sformułowano zaleceń.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Grażyna Trzpiot